

Előterjesztés

3.

**Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2013. május 24-i ülésére**

Tárgy: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése

Az előterjesztést készítette:

Rostásné Rapcsák Renáta
ügyintéző

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László sk.
jegyző

Előterjesztés
Felsőlajos Község Önkormányzata
Képviselő-testületének 2013. május 24-i ülésére

Tárgy: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése
Iktatószám: II/312/2013.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése előírja: „A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít.

Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságoknak.

A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete tartalmazza a települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit, az alábbiak szerint:

I. A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
- egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
- gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
- gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

4-5. Hatályon kívül helyezte a 174/2012.(VII.26.) Korm. rendelet 93.§ (1)am). Hatálytalan 2013. I.1-től.

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenció elképzelések).

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, dropprevenció stb.).

Az Intézmények és a gyermekvédelemben dolgozó munkatársak beszámolóí rendkívül jól tükrözik a gyermekvédelemben sokszor erőn feletti szerteágazó teendőket, azonban a problémák felszámolására az együttműködés nyújthatja a leghatásosabb megoldást. A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tudásuk legjavát nyújtva végzik mindennapi munkájukat, amely mindenki számára példaértékű lehet.

A fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a T. Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

.../2013.(.....) ÖH

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának átfogó értékelése

Határozat

Felsőlajos Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete tartalmi követelményeinek megfelelő, és az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló – az előterjesztés mellékletét képező - átfogó értékelést elfogadja.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2013. május 24.

Felsőlajos, 2012. május 13.

Juhász Gyula sk.
polgármester

BESZÁMOLÓ A GYERMEKVÉDELMI ÉS GYERMEKJÓLÉTI FELADATOKRÓL

Tartalomjegyzék

1. A település demográfiai mutatói.....	5
2. a) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások Lajosmizsén	5
2. b) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások Felsőlajoson.....	6
3. aa.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása: Gyermekjóléti Szolgálat.....	10
3. ab.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása: Családsegítő Szolgálat.....	19
3. ac.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása: Védőnői Szolgálat.....	27
3.b)A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatára beszámolója a Pártfogó Felügyelői munkáról	28
3.ca)A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde beszámolója a 2012.05-2013.05. időszak gyermekvédelmi tevékenységéről.....	30
3.cb) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége gyermekvédelmi beszámolója.....	38
3.cc.) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőlajosi Tagintézményének gyermekvédelmi beszámolója.....	41
3.d.)A Fekete István Általános Iskola, Kollégium és Sportiskola beszámolója a 2012. évi gyermekvédelmi tevékenységéről.....	42
6.a) A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai – <u>Lajosmizsén</u>	48
6.b.) A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai – <u>Felsőlajoson</u>	48
7.Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása.....	48
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása Beszámoló a Lajosmizse Rendőrőrs gyermekjóléti tevékenységéről.....	48
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).....	52

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának átfogó értékelése

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

Lakosság száma és koreloszlása 2012. december 31-én
(Összehasonlító tábla a 2011. december 31-i adatokkal)

Település	Településtípus	Lakosság (fő)	0-2 éves korúak	3-6 éves korúak	7-14 éves korúak	15-18 éves korúak	0-18 éves korúak
Lajosmizse(2011.)	Város	11656	350	502	1010	518	2380
Lajosmizse(2012.)	Város	11656	▼ 244	502	▼ 998	653	2397
Felsőlajos (2011.)	Község	969	16	33	94	45	188
Felsőlajos (2012.)	Község	▼ 936	▼ 7	▼ 30	▼ 88	46	▼ 171

Forrás: Helyi Vizuál Regiszter személyi adat- és lakcím-nyilvántartási rendszer

Fenti adattáblából jól látható, hogy Lajosmizse Városban a 0-18 éves korú gyermekek száma csekély mértékben ugyan de nőtt az elmúlt évhez képest, azonban Felsőlajos településen a gyermeklétszám és a lakosság szám is sajnos csökkenő tendenciát mutat.

2. a) Az önkormányzat által nyújtott pénzügyi és természetbeni szociális ellátások Lajosmizsén

(Készítette: Bai Tímea - Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatala Igazgatási Csoportvezető)

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény nem jelent rendszeres pénzellátást, hanem egyes normatív természetbeni kedvezmények igénybevitelére, valamint évente kétszer adandó pénzügyi ellátás igénybevitelére jogosít. A jogosultság keretében a bölcsődében, az óvodában és a nappali rendszerű oktatás 1-8. évfolyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára az étkezés ingyenes, valamint a tankönyvek is ingyenesen állnak rendelkezésére a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulóknak. Szakiskolában –a nappali rendszerű iskolai oktatás keretében –felzárkóztató oktatás szervezhető azoknak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult tanulóknak, akik alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkeznek.

Lajosmizsén 2012. évben összesen 993 gyermek volt jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ami összesen 484 családot érintett, ebből 246 szülő egyedül neveli gyermekét. A kedvezményben részesülő gyermekek családjában az egy főre jutó jövedelem nem érte el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a 140 % át, ami 2012. évben 39.900,- Ft volt (tekintettel arra, hogy az öregségi nyugdíjminimum összege 2012-ben 28.500,- Ft volt).

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény egyszeri kiegészítésében augusztus hónapban 965, december hónapban 936 gyermek részesült. A decemberi támogatást Gyermekvédelmi Erzsébet Utalványban folyósítottuk. A támogatás összege 5.800,- Ft volt gyermekenként.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult.

2012. évben kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban 1 gyermek részesült.

Óvodáztatási támogatás

Annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki

- a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába,

- továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, óvodáztatási támogatás állapítható meg.

A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a jegyzői eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig ő, legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

A tavalyi év során 35 gyermek részesült óvodáztatási támogatásban

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztése

Az iskoláztatási támogatás folyósítása felfüggesztésének a célja, hogy csökkenjen a tanköteles korú gyermek igazolatlan hiányzásainak a száma. 2012-ben 9 esetben került sor a támogatás felfüggesztésére és 3 esetben pedig az iskoláztatási támogatás folyósítása megszüntetésre került.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő – testületének a gyermekvédelmi támogatásokról, valamint a gyermekjóléti alapellátásokról szóló 8/2012. (III. 30.) önkormányzati rendeletének értelmében a 1000 Ft-tól 5000 Ft-ig rendkívüli gyermekvédelmi támogatás állapítható meg, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. 2012-ben 15 esetben került sor rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítására.

2.b) Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások Felsőlajoson

(Készítette: Szívós Antalné Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal

Felsőlajosi Kirendeltség vezető-főtanácsos)

I. Személyi feltételek

A törvényben meghatározott, jegyzői hatáskörbe utalt gyámügyi feladatokat 2012. évben is egy főállású, igazgatásszervező végzettséggel rendelkező köztisztviselő látta el, osztott munkakörben.

A gyermekvédelem kapcsán leginkább a fiatalok két csoportjával állunk kapcsolatban, ezek a veszélyeztetett és/vagy hátrányos helyzetű gyerekek.

II. A hátrányos helyzet és veszélyeztetettség

Veszélyeztetett gyermek: az, akinek családjában vagy környezetében olyan ártalmaknak van kitéve, ami testi, szellemi, erkölcsi fejlődését károsan befolyásolja. Látens veszélyeztetettségről akkor beszélünk, ha a veszélyeztető körülmények fennállnak, de a gyermek még nem károsodik. Valódi veszélyeztetés esetében egy tartós veszélyhelyzet alakul ki és bekövetkezik a károsodás.

Hátrányos helyzetű: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vesz, vagy akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapítja.

Felsőlajoson 54 családban 67 fő hátrányos helyzetű kiskorú van.

Halmozottan hátrányos helyzetű: a hátrányos helyzetű gyermekek azon csoportja, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek három

éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

Településünkön 4 családban 5 fő halmozottan hátrányos helyzetű kiskorú van.

A jogszabályok szerint a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló között az egyedüli különbség nem a család szociális helyzete – amely azonos mindkét célcsoportnál-, hanem a szülők iskolai végzettségében mutatkozó különbség. Az azonosan rászorulóknak között „valamilyen” szempont szerint végez „szűkítést” (létszámszűkítést az igénybe vehető források szűkössége miatt). A rossz szociális helyzetnek különböző okai lehetnek, melyben egyik – nagyon fontos és jelentős- ok a szülők alacsony iskolai végzettsége.

III. Ügyiratforgalom

2012. évben gyermekvédelem és gyámügyi igazgatás ügyben iktatott ügyiratok száma: **60 főszám**
101 alszám

A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

IV. Pénzügyi és természetbeni ellátások

IV/1. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXI. törvény alapján -jegyzői hatáskörben - nyújtott pénzügyi, természetbeni ellátások

1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A kedvezményre való jogosultság feltételeit a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza.

2012. évben településünkön összesen **67 gyermek** részesült gyermekvédelmi kedvezményben, ami **54 családot** érintett.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma az egy főre jutó családi jövedelem szerint a jogosultság megállapításakor

Megnevezés	Egy főre jutó családi jövedelem			Összesen
	a nyugdíjminimum felét nem éri el	a nyugdíjminimum fele, ill. annál több, de a nyugdíjminimumot nem éri el	a nyugdíjminimumot eléri, ill. meghaladja	
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	6	19	29	54

Forrás: saját összeállítás

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény nem egy rendszeres pénzellátást jelent. Megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetési normatív kedvezményre és az augusztus és november hónapban adandó

egyszeri támogatásra (Erzsébet-utalvány formájában), valamint külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevételére (pl.: tankönyvtámogatás).

2012. évben kedvezményes étkeztetésben résztvevők száma

Térítés mértéke/fő	Fekete István Általános Iskola és Kollégium Felsőljajosi Tagintézménye	Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőljajosi Tagintézménye
100%-os kedvezmény	20	14
50%-os kedvezmény(tartósan beteg, súlyosan fogy, három gyermekes család gyermeke)	12	14
Kedvezményben részesülők mindösszesen	32	28
Étkeztést igénybe vevő gyermekek száma mindösszesen	53	51

/Forrás: IGSZ-Lajosmizse; Meserét Lajosmizse Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőljajosi Tagintézménye/

Fenti táblázatból is kitűnik, hogy az intézményekbe járó gyermekek több mint a fele térítési díj kedvezményben részesül.

Egyszeri pénzbeli támogatás

A település önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-jén fennállt, a tárgyév augusztus hónapjában pénzbeli támogatást folyósított.
- a tárgyév november 1-jén fennállt, a tárgyév november hónapjában természetbeni támogatást nyújtott Erzsébet-utalvány formájában.

A támogatás mértéke 2012. évben gyermekenként 5.800 Ft volt.

Elmúlt év augusztusában 64 fő részére igényeltünk le egyszeri támogatás, amelyre 371.200.- Ft-ot fizettünk ki. November hónapban 57 fő részére igényeltünk le természetbeni támogatást, Erzsébet-utalvány formájában, melynek összege 330.600 Ft.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelem elutasítására nem került sor.

2. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás igénylésére kérelem az elmúlt évben nem érkezett.

3. Óvodáztatási támogatás

Óvodáztatási támogatás megállapítására jogosult gyermek 2012. évben nem volt.

4. Iskoláztatási támogatás

2010. szeptemberében lépett hatályba a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos 2010. évi LXVI. törvény, mely módosította a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvényt, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt.

A jegyzői gyámhatóság teendőit az említett törvények határozzák meg a tankötelezettség mulasztásával, **az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztésével és természetben történő nyújtásával kapcsolatban.**

Tankötelezettség az általános iskolában, gimnáziumban, szakközépiskolában valamint szakiskolában teljesíthető. Amennyiben a tanköteles korban lévő gyermek igazolatlan mulasztása **eléri a 10 tanórát**, az iskola köteles értesíteni a jegyzőt. Az értesítés után végzésben hívja fel a szülő figyelmét a gyermek mulasztásának következményeiről. Amennyiben a gyermek mulasztása már eléri az **50 tanórát**, akkor a jegyző a gyermeket védelembe veszi, és az iskoláztatási támogatás felfüggesztéséről hoz döntést.

2012. évben négy gyermek esetében kaptunk iskolai tájékoztatást 10 órás mulasztásról. 50 tanórát meghaladó iskolai hiánnyal rendelkező tanuló a településen nem volt.

IV/2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást biztosító ellátások

1. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

2012. évben kérelem benyújtására nem került sor.

VI. A gyámhatóság jövőre vonatkozó javaslata és célok meghatározása

A családnak nagy szerepe van a gyermeknevelésben. Amennyiben a jövő nemzedékek érdekében tenni akarunk **valamit**, elsősorban a családokat kell erősíteni és támogatni, hogy szocializációs alapfeladatuknak minél jobban meg tudjanak felelni. Az anyagi biztonságot a munkavégzés során szerzett jövedelem adja, így a munka világából másfelé orientálódó szülők munkavállalásra való ösztönzése továbbra is kiemelt cél.

A gyermekek helyzetének javítása érdekében még szorosabb együttműködés a családokkal, különös tekintettel a gyermeki jogok érvényesítésére.

A településen élő fiatalok és gyermekek jelentik falunk jövőjét is, ezért tartom szükségesnek a helyes életvezetési szabályokat gyermekkorban tudatosító nevelését - prevenció keretében – az óvodai és iskolai oktatás keretein belül.

VII. Értékelés és összegzés

Az önkormányzati gyermekvédelmi tevékenységünket bemutatva a település gyermekvédelmi rendszer egy részének áttekintésére nyújtottam lehetősége a beszámoló elkészítésével.

A legideálisabb, ha a gyermek családba születik. A klasszikus családszerkezet eltorzult. Egyre több a gyermekét egyedül nevelő szülő.

Településünkön meghatározó a gyermeket nevelő családok anyagi helyzete. Munkánk végzése során ismertté vált előttünk, hogy a pénzügyi hiteltörlesztések, a lakás fenntartása, a közüzemi számlák időben történő fizetése már gondot jelent azon családoknál is, ahol mindkét szülőnek van munkabérből származó jövedelme. Az adósok már nehezen tudják a korábbi években vállalt magas, sok esetben a rendszeres és megfelelő szintű jövedelemhez viszonyított kirívóan magas pénzügyi kölcsönt törleszteni.

2012. évben is több esetben adott ki az önkormányzat védendő fogyasztásra vonatkozó igazolást. (áram és gáz)

Az anyagi veszélyeztetettségre közös erővel kell odafigyelni, mert az okok súlyosbodása vagy halmozódása esetén igen komolyan veszélyezteti a családokat, gyermekeket és kritikus helyzetek állhatnak elő.

A lakosságot érintő megszorítások, az áremelkedések elsősorban a gyermekek helyzetét rontja.

A településen egyre inkább tapasztaljuk, a generációk egymáson való segítségét, a dédszülők, nagyszülők segítik a gyermekeiket, unokáikat a megélhetésben.

A településen a helyi gazdálkodóknál (szamócatermelők, paprikatermelők) idényszerűen lehetőség van alkalmi munkavállalásra, amellyel akár jelentős havi jövedelem-kiegészítésre is szert tehetnek, de ez évente 3-4 hónapot jelent csak.

Fentiek alapján elmondható, hogy a gyermekvédelem céljainak és feladatainak megvalósítása egyre nehezebb, azonban egyre nagyobb fontossággal bír.

3. aa.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása: Gyermekjóléti Szolgálat

(Készítette: Dr. Mészáros-Petike Zsuzsanna

Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézmény - gyermekjóléti szolgálat vezető)

I. A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

1. Célja

A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi- és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

2. Feladata

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja:

- a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi- és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal szervezési (szervező tevékenység), szolgáltatási (ellátások közvetítése) és gondozási (ellátások teljesítése) feladatokat végez.

3. Szervezeti forma

Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményének (a továbbiakban: Intézmény) alapító okirata 2001. január 1. - én lépett hatályba. Ettől az időponttól fogva a fenntartó egy integrált szervezet keretein belül gondoskodik a törvényekben meghatározott kötelező, s önként vállalt egészségügyi, gyermekjóléti és szociális feladatairól. Az Intézményen belül 2009-ben szervezeti átalakítás történt, amely a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (továbbiakban: Szoc.tv.) rendelkezésesei szerinti: az Alapszolgáltatási Központ integrálja a szociális alapszolgáltatásokat és a gyermekjóléti szolgáltatást. A Gyermekjóléti Szolgálat az

Alapszolgáltatási Központon belül önálló szakmai egységként működik. Az Alapszolgáltatási Központ vezetésével megbízott családgyógyász ellátja a Gyermekjóléti Szolgálat vezetését is.

4. Működési terület

A Gyermekjóléti Szolgálat működési területe Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területe.

5. Ellátottak köre, az igénybevételének módja

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet – a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről – 6. § (1) bekezdése alapján, az 1997. évi XXXI. törvény – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról – 39. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatást úgy kell szervezni, hogy az – szükség esetén – kiterjedjen a településen vagy településrészen élő valamennyi gyermekre. Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást –lehetőség szerint- a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

Az ellátottak köre Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területén élő 0-18 éves gyermekek. A gyermekjóléti szolgáltatás hatékony megvalósulása érdekében tevékenységünk nem csak a gyermekekre terjed ki, hanem azok környezetére, családtagjaira is. A szolgálat családgyógyász személyes segítő kapcsolat keretében, a családot komplex egységként kezelve, a szociális munka módszereinek és eszközeinek összetett módon való felhasználásával védik a kiskorúak jogait, érdekeit.

A gyermekjóléti alapellátás igénybevétele térítésmentes és zömében önkéntes.

Amennyiben a gyermek veszélyeztetettsége alapellátás keretében nem szüntethető meg, a gyermekjóléti szolgálat kezdeményezi, javaslattal élhet a személyes gondoskodás körébe tartozó, illetve egyéb hatósági intézkedésre:

- a jegyző felé, a gyermek védelembe-vételére, illetve ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- a városi gyámhivatal felé, a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére vagy nevelésbe vételére.

6. Személyi feltételek

- 1 fő vezetői feladattal is megbízott családgyógyász: jelenleg GYES-en van, vezetői munkakörben történő helyettesítését megbízás alapján az Alapszolgáltatási Központ vezetője látja el, aki jogász, szociális munkás végzettséggel rendelkezik. Családgyógyász munkakörében 1 fő szociális munkás helyettesíti.
- 1 fő családgyógyász: általános szociális munkás végzettséggel, valamint
- 1 fő családgyógyász szociálpedagógus végzettséggel

Szakképzettségi arány: 100%

7. Továbbképzések

- Kecskemét és Térsége Többcélú Társulás keretein belül a szolgálat munkatársai 2012-ben hat alkalommal csoportos eszmegbeszélésen vettek részt.
- A Menedék Egyesület szervezésében „Interkulturális kompetencia és szakmai önismeret fejlesztés a migránsokkal dolgozó szociális szakemberek számára” elnevezésű szakmai képzésen és tréningen vett részt kettő munkatársunk 2012. május hónapban.
- Főplébániai Karitás Alapítvány szervezésében, 2012. december hónaptól a „Szenvedélybeteg pszichoszociális ellátásának lehetősége, intézményei és eszközei” című továbbképzésen való részvételt kettő munkatársunk megkezdte.

8. Tárgyi feltételek

A Gyermekjóléti Szolgálat az Egészségházban működik 2008. november 1-től. A tárgyi feltételek megfelelnek a jogszabályi és a szakmai követelményeknek egyaránt.

A földszinten a Családsegítő Szolgálattal, és a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal, közösen használt két interjú szoba, és egy várakozó helyiség szolgálta az ügyfélforgalom lebonyolítását. 2011. október 1. napjától az intézmény földszintjének részbeni funkcionális átalakítása következtében az eddigi kettő interjúszoba funkciója megváltozott, s helyettük új helyen, 1 interjúszoba került kialakításra, melyet a Családsegítő Szolgálattal, valamint a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal közösen használunk. A közös használat az ügyfélfogadási idő tematikus beosztása és megállapítása révén nem zavarja az egyes szolgálatok működési tevékenységét. Az ügyfélforgalom lebonyolításához szükséges berendezési és felszerelési tárgyak, tárgyi eszközök (telefon, internetes kapcsolattal rendelkező számítógép, fénymásoló, stb.) biztosítottak. Fentiekén kívül a szükséges kiszolgálóhelyiségek (női, férfi és mozgáskorlátozott WC) használatának lehetősége is klienseink kulturált kiszolgálását biztosítja.

2011-ben a családgondozók munkaszobái vonatkozásában is történtek változások.

Szolgálatunk munkatársai a Családsegítő Szolgálat által eddig használt munkaszobába költöztek át, mely a kétszintes épület emeletén található. A munkaszobához teakonyha tartozik. A munkavégzéshez szükséges tárgyi feltételek itt is adóttak. A helyiség jól fűtött, világos. Mindenki kizárólagos használatú íróasztallal, székekkel, és zárható szekrénnel rendelkezik. Közös telefonhasználat, internetes kapcsolattal rendelkező számítógép, és laptop áll a munkatársak rendelkezésére. A faxolási és fénymásolási lehetőség az igazgatóságon vehető igénybe.

9. Jogszabályi háttér

Törvényi háttér:

- 1997. évi XXXI. törvény – A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról,
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet- a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról,
- 281/1997. (XII.23.) Kormányrendelet- A gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodást nyújtó intézmények működésének engedélyezéséről,
- 149/1997. Kormányrendelet- A gyámhatóságról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról,
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról,
- Az Intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata,
- A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai programja,
- Munkaköri leírások.

II. A gyermekjóléti szolgáltatás működésének tapasztalatai

1. Gondozás

1.1. Gondozásban lévők száma

A gondozásban lévő gyerekek száma összesen: 188 fő

- alapellátásban: 105 fő
- védelembe vett: 43 fő

- átmeneti nevelt: 26 fő
- ideiglenes hatállyal elhelyezett: 7 fő
- utógondozás: 7 fő

1.2. A gyermekek veszélyeztetettségének főbb okai

- anyagi problémák (alacsony jövedelem, munkanélküliség, nehéz megélhetési körülmények),
- lakáskörülmények (minimális komfortfokozat, lakhatás minimális feltételeinek hiánya, gettósodott városrészek),
- nem megfelelő életvitel (szülői elhanyagolás, szenvedélybetegségek),
- családi problémák (szülők közötti kapcsolat megromlása, válás, családtagok közötti nem megfelelő kommunikáció),
- fejlődési rendellenességek,
- tanulási, mentális, viselkedési zavarok, agresszív magatartásformák...

1.3. A jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai

A szolgálat minden hónap első szerdáján megtartotta a jelzőrendszeri értekezletet. A jelzőrendszeri tagoknak minden alkalommal írásos meghívót küldtünk, az értekezletről emlékeztetőt és jelenléti ívet készítettünk. A jelzőrendszeri tagok mindegyike szinte mindig képviseltette magát a havi értekezleteken. A szolgálattal való kapcsolatuk szoros és jó.

A veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működése a szakmai szabályoknak megfelel. A téma problémás esetek megbeszélése, együttgondolkodás, javaslatétel a veszélyeztetettség megelőzésére, megszüntetésére és a gyermeknek a családjában történő nevelkedésének elősegítésére. Aktuális információk, a gyermekvédelmi munkát elősegítő tudnivalók, teendők megvitatására is sor került. A szolgálat prevenció programjairól informáltuk a megjelenteket, tapasztalatot cseréltünk, bővítettük a bevont gyermekek számát. A jelzőrendszeri tagok törvényi kötelezettségeinek ismertetésére és megvitatására is sort kerítettünk, továbbá téma volt még a tankötelezettség teljesítéséhez kapcsolódó problémák, kiskorúak csavargó életmódja elleni intézkedési terv kidolgozása, jogszabályi változások, és a feltárt gondok kezelésére megoldási alternatíváinak kidolgozása.

1.3.1. A jelzések száma

Jelzőrendszeri tag megnevezése	jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	6
Családsegítő Szolgálat	0
Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	36
Átmeneti gondozást nyújtók	2
Közoktatási intézmény	128
Rendőrség	5
Pártfogó felügyelet	0
Állampolgár	8
Önkormányzat, Jegyző, Gyámhivatal	32
Összesen	217

1.3.2. Szociális terepmunka

2012. évi családlátogatások száma: 220 alkalom.

A családgondozók tevékenysége nagy részben a családi környezetben történik, erre utal a családlátogatások magas száma is.

Fontos a bizalmi légkör kialakítása a hatékony munka érdekében. A családtagok otthonukban, saját személyes szférájukban könnyebben megnyílnak. A rendszeres látogatás tapasztalatai sok információt hordoznak a családdal érintett szakemberek (szociális munkások, védőnők, pedagógusok, gyermekvédelmi felelősök, orvosok) számára, segítve ezzel munkájukat az ügyfelek érdekében.

A szolgálat munkatársai a jelzőrendszer tagjaival együttműködve is végeznek terepmunkát. Legtöbb családlátogatást a Védőnői Szolgálattal közösen bonyolítunk le, együttműködésünk maximálisan megfelelő, napi szinten tartjuk a kapcsolatot. Közösen segítjük, támogatjuk, tanácsokkal látjuk el a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákat.

A szolgálatnál nyilvántartott veszélyeztetett gyermekek egészséges, megfelelő fejlődése érdekében közösen segítjük a szüleit.

- Az életviteli problémák megszüntetése érdekében tanácsokkal látjuk el őket (pl. a felhalmozódó tartozások, az alapvető létfenntartási gondok kezelésére pénzbeosztási tanácsokat adunk).
- Az egészségi állapot javítása, illetve megőrzése érdekében a tanácsadáson túl közvetítjük számukra a szükséges szolgáltatásokat (pl. alkoholbeteget és hozzátartozójukat a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálathoz irányítjuk).
- Helytelen gyermeknevelési- gondozási szokások feltérképezése, feltárása után a védőnőkkel együttműködve speciális szolgáltatáshoz juttatjuk, tanácsadást nyújtunk az érintettek számára (pl. következtelen nevelési módszerekből adódó problémák kezelése pszichológushoz, Nevelési Tanácsadóhoz való szervezéssel; gyermek időjárásnak-, higiéniai szempontoknak nem megfelelő öltözetére észlelésekor intenzív családlátogatás során tájékoztatjuk, tanácsokkal látjuk el a szülőt ennek pozitív irányú megváltoztatására)...

1.3.3. Oktatási-nevelési intézmények gyermekvédelmi felelőseivel való együttműködés

A jelzőrendszeri tagoktól érkező jelzés esetén a hatékony munka érdekében közösen lépünk fel a veszélyeztetettség megszüntetésére. A szolgálat megszervezi az érintett szakemberek közös családlátogatását, esetkonferenciát és a folyamatos információáramlást egy-egy ügy minél gyorsabb rendezése érdekében.

Az iskolai jelzések nagy részben a magas és igazolatlan iskolai hiányzások megszüntetése miatt történtek. Jellemző még a magatartás problémák, felszerelések hiánya miatti jelzés.

Az óvodai gyermekvédelmi felelős jelzéseinek elsődleges oka a gyermek hiányzása, tankötelezettség nem teljesítése és higiénés gondok (pl. fejtetvesség, ápolatlanság, felszerelés hiánya vagy nem megfelelő stb.).

A kollégiumi nevelőkkel is közösen léptünk fel az év folyamán felmerülő problémák megszüntetése érdekében. Az intézmény a kollégiumi gyermekek helyzetében halmozottan jelenlévő gondokról jelzett (anyagi, higiénés, szülői elhanyagoló, agresszív magatartás stb.). 2012. szeptemberétől a kollégium a jogszabályi változások miatt nem működik.

1.4. A családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása

Az elmúlt évhez hasonlóan továbbra is egyik legnehezebb feladataink közé sorolnám a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítését. Együttműködés keretében a szolgálat családgondozója a szülőket támogatja a nevelésbe vétel megszüntetéséhez szükséges feltételek megvalósításában. Személyes segítő kapcsolat keretében a szülőket támogatjuk szociális és egyéb ellátásokhoz való hozzájutásban, ügyeik intézésében, lakáskörülményeik rendezésében, életvezetési-, gyermeknevelési ismereteik gyarapításában, a szülő-gyermek kapcsolat helyreállításában, megtartásában. Alapvető jelentőségű a szülő együttműködési készsége Szolgálatunkkal, amely nem minden esetben valósul meg a szülő passzív magatartása miatt. A lakáskörülményeik rendezetlenek, állandó jövedelemmel nem rendelkeznek vagy csak a saját fenntartásukra éppen elegendővel, életvitelük nem megfelelő, devianciák sora jelenik meg náluk, mindezek nem teszik őket alkalmassá a gyermeknevelésre. A halmozottan jelentkező problémák és az együttműködés hiánya szinte lehetetlenné teszi számunkra, az ilyen ügyek pozitív kimenetelét. Összesen **26 átmeneti nevelésben lévő gyermek szüleit** gondozzuk.

1.5. Ügyfélforgalom

Az adminisztráció alapján a gyermekjóléti szolgáltatást 2012. évben **2543 alkalommal** vették igénybe. Napi forgalmunk az elmúlt évekhez képest növekedést mutat, melynek egyik oka az elhúzódó gazdasági válság és következményei. A munkalehetőségek hiánya, a fokozódó anyagi problémák, s a családok megélhetésének ellehetetlenülése.

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
708	1312	1300	1130	1105	1135	1605	1978	2225	2227	2052	2336	2543

1.5.1. A hozott és a kezelt problémák típusai

A hozott problémák típusai közül legjellemzőbbek a családi körülményekkel, megélhetéssel, egzisztenciális gondokkal összefüggő segítségkérések. Jelentős ezért a gyermeknevelési (magatartási, viselkedési zavarok), szülők anyagi gondjai (munkahely elvesztése, létminimum szerinti jövedelmek) és életviteli gondok miatt (szenvedélybetegségek, családi viták, veszekedések) hozzánk fordulók száma.

Ezek esetkezelése során ügyintézésben (hivatalos okmányok pótlása, ellátások igénylése) nyújtunk segítséget, krízishelyzeteket hárítunk el (élelmezések, adományozások, azonnali segítségnyújtás, intézkedés). Nagy számban végzünk segítőbeszélgetést, tanácsadást vagy információt nyújtunk.

Szakmai munkánk összetett és személyre szabott, hiszen az ügyfél által elmondott probléma mögött az esetek jelentős többségében több megoldásra váró gondot is feltárnak a családgondozók, így a hozott és a kezelt problémák száma és típusai között eltérések mutatkoznak.

Kezelt probléma típusa	Kezelt problémák száma	Ellátott gyermekek fő
anyagi	620	22
gyermeknevelési	600	21
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	62	4
magatartászavar, teljesítmény zavar	170	32

családi konfliktus	184	29
szülők vagy a család életvitele	609	19
szülői elhanyagolás	163	40
családon belüli bántalmazás	50	8
fogyatékoság, retardáció	69	8
szenvedélybetegségek	16	5
Összesen	2543	188

1.6. A szakmai munka tapasztalatai Felsőlajos községben

A terepmunka és az ügyfélforgalom tapasztalatai, tendenciái hasonló képet mutatnak, mint Lajosmizsén. A családok jelentős része anyagi problémával küszködik, segítjük őket a megfelelő ellátások hozzájutásában, hivatalos ügyintézésben való segítségnyújtással, információnyújtással.

A felsőlajosi oktatási-nevelési intézmény gyermekvédelmi felelőseivel sikerült jó kapcsolatot, együttműködést kialakítani. A jelzőrendszeri értekezleten általában jelen vannak.

Lajosmizse Város Polgármesteri Hivatal Felsőlajosi Kirendeltségének gyámügyi előadójával továbbra is megfelelő a kapcsolatunk. Összességében a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer gyorsan és hatékonyan működik a szakemberek szoros együttműködésének köszönhetően.

A szolgálat munkája itt is nagyobb részben a családi környezetben történik. Az esetek szülői elhanyagolásból, életviteli gondokból fakadnak.

Gondozásban lévő gyermekek száma összesen: 1 fő

- alapellátásban: 0 fő
- védelembe vett: 1 fő
- átmeneti nevelt: 0 fő
- ideiglenes hatállyal elhelyezett: 0 fő

2. Szolgáltatás

2.1. Iskolai szociális munka

Szoros, jó együttműködésen alapuló munkakapcsolatot sikerült kialakítani a *gyermekvédelmi felelőssel, pedagógusokkal*, így szinte rögtön tudomást szerzünk a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyermekekről, így az azonnali közös intézkedéseink hatékonyabbá teszi munkánkat. Egy-egy ügy kapcsán *közös családlátogatást* tettünk. Az iskolában több alkalommal *esetmegbeszélést* folytattunk *le a szülőt és gyermekét is bevonva a problémák megoldása érdekében*. A szolgálatnál nyilvántartott gyermekekkel és szüleikkel is találkozunk itt. Segítőbeszélgetésekkel, tanácsadásokkal, információnyújtással, különböző szolgáltatásokhoz való közvetítéssel (pl.: családsegítés) segítjük őket.

2.2 Jogi szolgáltatás

Intézményünkben Szolgálatunk jogász végzettségű munkatársához fordulhatnak a jogi problémával szembesülő ügyfelek. A beszámolási időszakban jogi tanácsadást ilyen formában 95 esetben nyújtottunk.

2.3. Szenvedélybeteg-segítő szolgáltatás

A RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat munkatársa 2007.szeptemberétől kéthetente egy alkalommal 9 óra 30 perc és 13 óra 30 perc között az Egészségházban ügyfélfogadást tart szenvedélybetegek, illetve hozzátartozók megsegítése érdekében. Szolgáltatásuk igénybevétele önkéntes és térítésmentes.

A jelzőrendszeri tagokkal és az intézmény családgondozóival munkánk hatékonyságának növelése érdekében szoros kapcsolat és kiváló együttműködés alakult ki.

3. Szervezés

3.1. Szakmai szervező tevékenység

- A Gyermekjóléti Szolgálat törvényi kötelezettségének eleget téve 2012. március 22-én megrendezte a Gyermekvédelmi Konferenciát, melynek konkrét témája a jogszabályi és szervezeti változások voltak. A Konferenciát széles érdeklődés övezte, minden gyermekvédelemben érintett szakember, intézmény képviseltette magát. Tartalmas előadások hangzottak el és zárásként a jelenlevők megtették javaslataikat, nyilatkozataikat.
- 2012. évben **Legyetek jók, ha tudtok** Alapítvány anyagi támogatásával, két turnusban, összesen 44 elsősorban hátrányos helyzetű gyermek nyári táborozása valósult meg. A program lebonyolításában az általános iskola testnevelő tanára segítette szolgálatunkat. A táborban a résztvevő gyermekek számára ingyenesen meleg ebédet, tízórait, és egész napos sportprogramot biztosítottunk.
- Az elmúlt éveknek megfelelően a szolgálat munkatársai részt vettek az Intézmény hagyományaiban (szakmai napok rendezvényei, ünnepek).

3.2. Civil szervezetekkel történő együttműködés

Jogszabály előírja az alapítványokkal és egyesületekkel való együttműködést. A szolgálat kapcsolatot tart velük. Az *adományok* áramlása közöttünk folyamatos, hozzásegítve, szervezve ezzel a megfelelő helyre, célcsoporthoz való juttatásukat.

- Lajosmizse Város Önkormányzata anyagi támogatást nyert **234 gyermek** iskolai szünetben történő étkeztetésére a *Gyermekétkeztetési Alapítvány* által kiírt pályázaton az idei évre. A program célja a leginkább rászoruló gyermekek rendszeres és egészséges táplálkozásának biztosítása. A célkitűzés megvalósulása érdekében a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai 2012-ben 44 napon keresztül meleg ebédet osztottak ki a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára.
- A **„Legyetek jók, ha tudtok” Alapítvány** támogatása tette lehetővé, hogy Intézményünk aulájában érintőképernyős monitort helyeztünk ki, amelyen valamennyi érdeklődő személyesen böngészhet az álláslehetőségek közül, s a naprakész információk birtokában nagyobb eséllyel indul a munkaerőpiacon.
- Márciusban érkezett városunkba a **HilfsWerk Lichtenstein segélyszervezet** főként ruhaneműkből álló adománya, melynek szállítását a szintén Lichtensteini székhelyű **Titz Gbmh** intézte, egyben vállalva a költségek viselését is. Az adomány rászorulóknak részére történő szétosztását a **„Legyetek jók, ha tudtok” Alapítvány** megbízásából a Családsegítő Szolgálattal közösen végezzük.

4. Szakmai kapcsolatok

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése. A szolgálat kezdeményezi, szervezi és összehangolja a Gyvt. 17. §-ban meghatározott, valamint más érintett személyek és szervezetek részvételét a gyermekvédelem rendszerében. A szolgálat széles körű kapcsolati hálóval rendelkezik.

Intézményen belül:

- Családsegítő Szolgálat
- Védőnői Szolgálat
- Gondozási részleg

Intézményen kívüli:

- oktatási-nevelési intézmények és gyermekvédelmi felelősei,
- gyermekorvosok, más egészségügyi szolgáltatók,
- Lajosmizse Város Polgármesteri Hivatalának munkatársai, Gyámhivatala,
- Lajosmizsei Rendőrőrs,
- SOS Gyermekfalu és Ifjúsági Ház,
- Lajosmizse Város Művelődési Háza és Könyvtára,
- KAPOCS Szociális, Gyermekvédelmi és Egészségügyi Intézmény,
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala,
- Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat és Gyermekotthonai
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat
- Nevelési Tanácsadó
- Bács-Kiskun Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság,

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

A gyermekek családjukban történő nevelkedésének elősegítése érdekében fontosnak tartjuk preventív tevékenységünk folytatását, hangsúlyának növelését. Ezt a célunkat

- egyrészt a már meglévő szakmai kapcsolatainkkal, a jelzőrendszer tagjaival közösen együttműködve,
- másrészt önkéntesek bevonásával igyekszünk megvalósítani.

Figyelemmel kísérjük a már működő szabadidős-, prevenciós jellegű programokat, elősegítjük azok célcsoporthoz való eljutását, igénybe vételét és konzultálunk erről minden érintettel (gyermek, szülő, gyermekvédelmi felelősök, pedagógusok..). Igény, valamint szükség szerint kezdeményezünk új programok szervezését, a megvalósítás lehetőségeit feltárjuk és közvetítjük a megfelelő szerv/személy felé.

Tapasztalataink azt mutatják, hogy továbbra is nagy hangsúlyt kell fektetni az iskolások szexuális felvilágosítására, ennek szervezésében messzemenően az oktatási intézmények mellett állunk.

Jövőre vonatkozó célunk, hogy önkénteseket tudjunk bevonni tevékenységeinkbe, különösen a prevenciós és szabadidős programok szervezésébe és végrehajtásába.

Az önkéntesség az EU egyik alapelve, hozzájárul a demokrácia fejlődéséhez, mindemellett az önkéntes tevékenységek fejlesztik a szociális készségeket és kompetenciákat, segítik a társadalmi szolidaritást, valamint sokoldalú tapasztalatot nyújtanak. Ennek keretében az adott tevékenységet az

önkéntes szabad akaratából, egyéni választása és motivációja alapján, a pénzügyi haszonszerzés szándéka nélkül végzi.

Az önkéntes tevékenységek mind az önkéntesnek, mind a közösségeknek és a társadalom egészének a javára szolgálnak. Emellett az emberi, társadalmi, generációs vagy környezetvédelmi szükségletek és problémák kezelésének eszközei. Az önkéntes tevékenységek nem helyettesítik a hivatásszerű, fizetett munkalehetőségeket, de hozzáadott értéket nyújtanak a társadalom számára.

III. Zárszó

A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai nagy elhivatottsággal, szakmai tudásuk legjavát adva, a vonatkozó jogszabályok, intézményi szabályzatok ismeretében tevékenykednek a gyermekvédelemben érintett szakemberekkel, intézményekkel és civil szervezetekkel együttműködve a gyermekek jogainak érvényre juttatása, megfelelő felnövekedése érdekében. Ezen gondolatokat a jövő nemzedékéért érzett felelősségtudat vezérli.

A munkánkhöz adott segítséget valamennyi közreműködőnek és segítőnek ez úton tisztelettel megköszönjük.

családi összetétel	fő
házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 18 év alatti gyermek(ek)kel	409
házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	117
egy szülő 18 év alatti gyermek(ek)kel	298
egyedül élő	93
egyéb	15

3. ab.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása: Családsegítő Szolgálat

(Készítette: Dr. Mészáros-Petike Zsuzsanna

Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézmény - Alapszolgáltatási Központ vezető)

I. Ellátotti létszám alakulása

- 1. A szolgáltatást igénybevevő száma:** 932 fő
- 2. Az igénybevevők közül az új és a régi igénybevevők megoszlása:**
  - új ügyfél: 128 fő
  - régi ügyfél: 804 fő
- 3. A szolgáltatást igénybevevők száma a család összetétele szerint** (1.számú táblázat)
- 4. A szolgáltatást igénybevevők száma gazdasági aktivitás szerint** (2.számú táblázat)

Gazdasági aktivitás	fő
aktív kereső	21
álláskereső	343
inaktív	385
ebből nyugdíjas	194
eltartott	183

5. A szolgáltatást igénybevevők száma a legmagasabb iskolai végzettség szerint

A táblázat adatai szerint a szociális problémákkal küzdők jelentős számmal az alacsony végzettséggel és szakképesítéssel rendelkezők közül kerülnek ki. Ők voltak azok, akik a rendszerváltozás után elsőként veszítették el munkahelyüket, s kerültek ki a munkaerőpiacról. Helyzetük tartósnak tekinthető, a tudomány és a technika fejlődésével pedig piacképes szakképesítés megszerzése nélkül egyre kevesebb esélyük van a munka világába való visszakerülésre.

Sajnálatos módon a fiatalok között is egyre nagyobb számban találkozunk az általános iskola 8. osztályát el nem végzettekkel, valamint a szakképzetlennel. A tankötelezettség korhatárának 1998. évben történő felemelése nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Az általános iskolákban „túlkorosként” visszamaradt gyermekek magántanulói státuszban, többségében tényleges tanulás nélkül töltik ki a tankötelezettség megszűnésének eléréséig hátralévő időt, s sajnos nem jutnak el 8. osztályig. A jelenségért sokan a tanintézményt teszik felelőssé, ahonnan a „túlkoros” gyermekeket – érthető okból – magántanulói státuszba helyezik, pedig a felelőség kérdése nem intézhető el ilyen egyszerűen. Az alacsony iskolai végzettségért és a szakképzetlenségért nem tehető felelőssé egyértelműen és kizárólagosan az iskola. A probléma fennállásában jelentős szerepe van a szülők, és ennek következményeként a gyermekek motivátlanságának. Manapság ugyanis már az általános iskolát eredményesen befejezett, s esetlegesen szakképzett szülőknek sincs munkájuk, ebből adódóan kevésbé motiváltak arra, hogy gyermekeiket minél magasabb iskolai végzettség megszerzésére ösztönözzék. A jogalkotók a tankötelezettség korhatárának részbeni leszállításában látták az egyedüli megoldást. Az eredmény szerint azonban a fiatalok egy része a döntés eredményeként már 16 évesen kerül ki a munkaerőpiacra.

3.számú táblázat

legmagasabb iskolai végzettség	fő
8 általánosnál kevesebb	164
8 általános	697
általános 10. osztály	16
befejezett szakmunkásképző vagy szakiskola	24
befejezett szakközépiskola	15
befejezett gimnázium	12
felsőfokú iskola	4

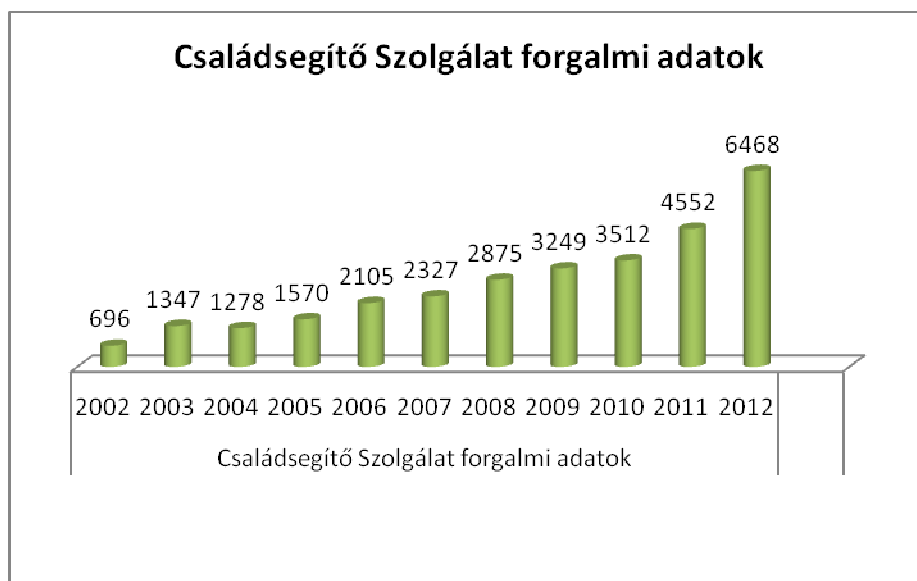
6. Éves forgalom alakulása az elmúlt 10 évben

Családsegítő Szolgálat 2002 - 2012. év adatai (4. számú táblázat)

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
696	1347	1278	1570	2105	2327	2875	3249	3512	4552	6468

II. A családsegítés, mint alapszolgáltatás iránt felmerülő igények

A családsegítés, mint szociális alapszolgáltatás iránti igény az elmúlt tíz évben jelentősen megnőtt. A hazánkat is érintő gazdasági világválság hatására a szolgáltatást felkeresők száma az utóbbi években még tovább emelkedett. A munkanélküliség, az anyagi gondok súlyosbodása, a közműtartozások számának és mértékének emelkedése a lakosság körében a kilátástalanság érzésének növekedéséhez vezetett. A terhek súlya alatt egyre többen, és egyre több alkalommal keresik fel szolgálatunkat, amelyet jól mutat a forgalmi adatok növekedése.

(5.számú táblázat)

Szolgálatunk napi forgalma az elmúlt 10 évben megközelítőleg tízszeresére emelkedett, amely jelentős terhelésnövekedést ró munkatársainkra. Szakmai létszámunk emelkedése (1 fő) nincs arányban a napi forgalom növekedésével, amely tény munkatársaink napi leterheltségének jelentős növekedését igazolja.

A tendencia folytatódása a jövőre vonatkozóan esetlegesen felvetheti a szakmai létszám további bővítésének szükségességét, s ezen túlmenően – amennyiben a növekedési tendencia országos szinten is jelentkezik – a létszám normatíva rendeleti szintű módosítását is. Családgyógyászaink leterheltségének csökkentése érdekében indokolt lenne a szakdolgozói létszámot a potenciális ellátotti létszám (népességszám) helyett a ténylegesen ellátottak száma szerint meghatározni. Ez természetesen csökkentené az ellátás vonatkozásában országos szinten tapasztalható területi és földrajzi egyenlőtlenségeket is.

III. Munkakörönkénti létszámalakulás

- 1 fő családgyógyász, aki vezetői feladatokat is ellát: általános szociális munkás, szociológus végzettségű, jelenleg Gyes idejét tölti, helyettesítését jogász, szakvizsgázott szociális munkás végzettségű munkatárs látja el.
- 1 fő családgyógyász, aki ifjúsági- és gyermekvédelmi felügyelő, szociális gyógyász és ápoló, szociális asszisztens valamint általános szociális munkás végzettségű,
- 1 fő családgyógyász – szociális segítő, aki szociális asszisztens és általános szociális munkás végzettségű.

- 1 fő tanácsadó, aki pszichológus végzettséggel rendelkezik. 2012. november 01. napjával munkaviszonya megszűnt. Helyette 2012. december 17. napjától heti 30 órában általános szociális munkást alkalmazunk családgondozói munkakörben.

IV. A szolgáltatás bemutatása

1. Működési terület

Lajosmizse város és Felsőlajos község közigazgatási területe.

2. Szervezeti forma

A Családsegítő Szolgálat önálló szakmai egységként a Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézményéhez integráltan működik. Az intézmény szervezeti ábráját, és a szolgálat ebben elfoglalt helyét a Szervezeti és Működési Szabályzat jeleníti meg. A szakmai egység munkavállalói feletti munkáltatói, vezetői, ellenőrzési jogosultságokat, kötelezettségeket, a jogkörök elhatárolását, a helyettesítés rendjét, az intézmény Szakmai Programjának Szervezeti és működési kérdések része és a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza.

3. Tárgyi feltételek

2008 novembere óta a Családsegítő Szolgálat az Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézmény székhelyén, Lajosmizse, Dózsa Gy. u. 104-106.szám alatt működik, mely a város központjában, könnyen megközelíthető helyen található. Az épület kliensforgalom számára nyitott része teljes mértékben akadálymentesített.

A földszinten a Gyermekjóléti Szolgálattal, és a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal közösen használt interjú szoba, és egy várakozó helység szolgálja az ügyfélforgalom lebonyolítását. A közös használat az ügyfélfogadási idő tematikus beosztása és megállapítása révén nem zavarja az egyes szolgálatok működési tevékenységét. Az ügyfélforgalom lebonyolításához szükséges berendezési és felszerelési tárgyak, tárgyi eszközök (telefon, internetes kapcsolattal rendelkező számítógép, fénymásoló, stb.) biztosítottak. Fentiekén kívül a szükséges kiszolgálóhelyiségek (női, férfi és mozgáskorlátozott WC) használatának lehetősége is klienseink kulturált kiszolgálását biztosítja.

A kétszintes épület emeletén található a munkatársak 3 munkaszobája. A munkavégzéshez szükséges tárgyi feltételek itt is adottak. A helyiségek jól fűtöttek, világosak. Mindenki kizárólagos használatú íróasztallal, székekkel és zárható szekrénnel rendelkezik. Közös telefonhasználat, internetes kapcsolattal rendelkező számítógép, és 2 db. laptop áll a munkatársak rendelkezésére. A faxolási és fénymásolási lehetőség az igazgatóságon vehető igénybe.

Felsőlajos vonatkozásában Lajosmizse város Polgármesteri Hivatal Felsőlajosi Kirendeltségén, az Iskola u. 12.szám alatt van lehetőség a szolgáltatás igénybevételére, amely a község központjában, könnyen megközelíthető helyen található. Nem kizárólagos használatra, de a munkavégzést nem zavarva rendelkezésre áll ügyfélváró, interjú szoba, a szükséges tárgyi eszközökkel felszerelten.

4. Elérhetőség

A családsegítő szolgáltatás igénybe vehető

- személyesen a Lajosmizse, Dózsa Gy.u. 104-106. szám alatt,
- telefonon a 06-76/356-184 számon,
- faxon a 06-76/356-020 számon, valamint
- interneten a cssszm@gmail.com címen.

Ezen kívül még Felsőlajos vonatkozásában

- személyesen a Felsőlajos, Iskola u. 12. szám alatt.

5. Tevékenység, a főbb tevékenységi körök jellemzése

a. Hagyományos családgondozás

A családgondozás a családgondozó és a családsegítést igénybe vevők között létrejött olyan kapcsolati forma, mely a szociális munka módszereinek és eszközeinek segítségével a család belső viszonyainak erősítését, rendezését, a külső környezettel való hatékony együttműködését segíti elő.

A hagyományos családgondozásban részesülők számának alakulása (6.számú táblázat)

2009	2010	2011	2012
150	253	432	462

Az önkéntességen alapuló családgondozás keretében a nyilvántartásban szereplő családokkal a gondozási tervnek megfelelően dolgoztunk együtt problémáik megoldása érdekében. A hagyományos családgondozásban részesülő családok számának emelkedése szintén a gazdasági válság hatásaként létrejött elkeseredettség, kilátástalanság következményeként magyarázható. Mindezt alátámasztja a szolgálat segítségét igénybevevők számának már említett ugrásszerű növekedése is. A gondozásba vétel szükségessége az igénybevevők között egyre több esetben merül fel, hiszen sokan egyre sűrűbben keresik fel szolgálatunkat problémáikkal, s a kapcsolat egyre kevesebb esetben zárható le egyszeri segítségnyújtással. Fontos megjegyezni, hogy a problémák viszonylagos megoldásában egyre kevésbé elegendő az intézményi keretekben nyújtott segítség, s tapasztalataink szerint az országos szinten történő kiútkeresés egyre sürgetőbbé válik.

A családgondozás tapasztalata szerint a főbb problémák:

- Súlyos anyagi gondok, amelynek egyenes következménye az éhezés, tüzelő hiánya, a különböző szolgáltatók felé fennálló tartozások kiemelkedően magas gyakorisága és mértéke, a pénzintézeti kölcsönök vissza nem fizetése következtében fenyegető végrehajtási eljárás és kilakoltatás,
- az eladósodás, teljes ellehetetlenülés
- munkanélküliség (főleg a tartósan), a munkalehetőségek, valamint az alkalmi munka hiánya,
- alacsony iskolai végzettség, szakképzetlenség
- megváltozott munkaképesség, rokkantság ténye, s ezzel összefüggésben a
- rehabilitációs munkahelyek hiánya
- a munkaerőpiacon még aktívan dolgozóként résztvevők vonatkozásában az alacsony jövedelem,
- az idősek vonatkozásában a jobb életfeltételek elérése érdekében az intézményi elhelyezés kérése, s ezzel párhuzamosan a férőhelyek számának változatlansága
- a kilátástalannak vélt helyzetből alkoholizmusba, s egyéb szenvedélybetegségbe menekülők emelkedő száma
- a családi konfliktusok, a családon belüli erőszak
- a nyomasztó gondok következtében kialakuló pszichiátriai betegség miatt életvitelbeli problémák,
- Egyéb életvitelbeli és lelki, mentális problémák

A problémák típusának változásai a társadalomban bekövetkezett változásokat teljes értékűen leképezik. A válság hatásának köszönhetően jelentős mértékben megnőtt az anyagi problémákkal küzdők száma. Szolgálatunk tapasztalatai szerint sokan még mindig különböző hitelek igénybevételével próbálnak megoldást találni, ami viszont a családok teljes eladósodását, adósságcsapdába kerülését, majd végleges ellehetetlenülését eredményezi. S ezzel a folyamat még nem áll le.

A pénztelenség, a napi megélhetési gondok, a kilátástalanság tönkre teszi a családon belüli kapcsolatokat, a konfliktusok mindennaposá válnak.

A legális jövedelmek alacsony volta, s a megélhetési gondok növekvő gyakorisága jelentős mértékben hozzájárulnak az életvitelbeli problémák fokozódásához. Az élelem és a fűtőanyag hiánya egyes családokat a létfenntartás illegitim formái felé irányítanak. A megélhetési források látszólag könnyebbnek tűnő biztosítási formái esetlegesen a bűnöző karrier felé orientálják a gondozásban lévő családokat. Az utóbbi években ennek köszönhetően megemelkedett az életvitelbeli problémák száma, s ebből adódóan egyre több a bűnelkövetéssel és szabálysértéssel kapcsolatos ügyintézésben való segítségnyújtás, valamint a konkrét ügyben való jogi tanácsadás.

Az elsődleges problémák tagozódását jól szemlélteti a következő táblázat.

**Az elsődleges problémák tagozódása a KSH adatszolgáltatás tükrében
(7.számú táblázat)**

A probléma típusa	2012
Életviteli	295
Családi-kapcsolati	113
Lelki, mentális	184
Gyermeknevelési	36
Anyagi	519
Foglalkoztatással kapcsolatos	97
Egészségkárosodással kapcsolatos	128
Ügyintézéshez segítségnyújtás	615
információ nyújtás	162
több probléma együttes előfordulása	1297
ebből krízishelyzet	3

b. Rendszeres szociális segélyben részesülők segítése, gondozása

Az intézményünk, Lajosmizse Város és Felsőlajos község önkormányzata, ill. a Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központ Kecskeméti Kirendeltség és Szolgáltató Központ együttműködési megállapodást kötött a rendszeres szociális segélyben részesülő aktív korú személyek halmozottan

hátrányos helyzetének segítése érdekében. A megállapodás a felek feladatainak megoszlását tartalmazza.

Az aktív korú nem foglalkoztatottak közül a rendszeres szociális segélyben részesülőkkel való kötelező együttműködést az 1993.évi III. törvény, valamint az ennek felhatalmazása alapján megalkotott helyi önkormányzati rendelet szabályozza. A Családsegítő Szolgálat fogadja a hozzá irányított rendszeres szociális segélyben részesülőket, melyek száma 2012. évben összesen 64 fő. A 2012. január 1. napjától hatályos jogszabályi változás következtében az addig álláskeresőként rendszeres szociális segélyben részesülők közül sokan kerültek át az aktív korú nem foglalkoztatottak közül a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők táborába, amely jelentős változást hozott az életükben. Nevezetesen ismételten együtt kell működniük az illetékes foglalkoztatási szervvel, s a támogatás folyósításának feltételeként évente legalább 30 nap munkaviszonyt kell igazolniuk. A munkalehetőségek száma városunkban, illetve közvetlen vonzáskörzetében tapasztalataink szerint nem emelkedett, s a közmunkaprogramban való részvétel esélyei sem növekedtek, s így a 30 napos munkaviszony igazolása jelentős nehézségekbe ütközik. A probléma áthidalására csak az adókörön kívül eső háztartási munka végzése jelenthet megoldást, amelyet igyekszünk propagálni ügyfeleink körében.

A rendszeres szociális segélyben részesülők esetében legjellemzőbb problémák:

- megélhetési nehézségek, alacsony jövedelem, elszegényedés.
- a munkanélküli lét mentális következményei, azaz önbizalomhiány, reményvesztettség, kilátástalanság.
- egészségügyi problémák. Többek között alkoholbetegség, és más súlyos egészségkárosodás.
- elszigetelődés, izoláció, általános lehangoltság, depresszió.

A hatályos jogi szabályozás szerint a Családsegítő Szolgálattal kötelező az együttműködés a megállapított rendszeres szociális segély folyósításának időtartama alatt. Szolgáltatunk

- a Kirendeltség által irányított klienseket fogadja, és nyilvántartásba veszi,
- a kliens bevonásával kidolgozza az egyéni élethelyzethez igazodó beilleszkedést elősegítő programot, és arról a klienssel megállapodást köt. Azt a klienssel elfogadtatja, támogatja annak teljesülésében, ill. felhívja figyelmét az együttműködés hiányának következményeire.
- a családgondozó és a kliens kapcsolatot tart legalább 3 havonta, de szükség szerint bármikor.
- a családgondozó a kliens helyzetét figyelembe véve egyéni tanácsadást folytat, képességeiket fejlesztő, vagy életmódjukat formáló egyéni foglalkozásokat bonyolít.
- a segítő szükség esetén egészségügyi, rehabilitációs, képzési intézményhez, vagy illetékes hatósághoz irányítja kliensét, élethelyzete javítása érdekében.
- tájékoztatás a Kirendeltségen való nyilvántartás és az együttműködés előnyeiről (pl.: munkahely közvetítés, munkaerő-piaci szolgáltatások, a kirendeltség programjai, támogatások, stb.)

Munkánk, valamint az intézményközi megállapodás hatékonyságának növelése, s tevékenységünk tervezhetősége érdekében fontos lenne már a támogatási formát megállapító határozat egy példányával értesülnünk a várható együttműködési kötelezettség tényéről, mivel így egyrészt az esetlegesen nem jelentkező kliens felkutatása érdekében meg tudjuk tenni a szükséges lépéseket, másrészt munkánk előre tervezhetővé válhat. Ez azonban csak a megállapodás módosítása, vagy jogszabály általi kötelező előírás útján valósulhat meg.

c. Álláskeresők támogatása, Információs Pont működtetése

Jogszabályi változás következtében a foglalkoztatási támogatásban részesülő aktív korú nem foglalkoztatottak Szolgáltatunkkal történő együttműködési lehetősége 2011. évben megszűnt. Ennek következtében a Lajosmizsén lakó regisztrált álláskeresők három havonkénti jelentkezési kötelezettségüket Kecskeméten kötelesek teljesíteni (kivéve természetesen a rendszeres szoc.

segélyben részesülőket) Így álláslehetőségekhez is ilyen időközönként juthatnak, annál is inkább, mivel többségüknek még a háromhavonkénti beutazás is anyagi megterhelést jelent, így az már szóba sem jöhet, hogy napilapot járassanak, internet előfizetéssel rendelkezzenek. Tekintettel arra, hogy a meghirdetett álláshelyek és az álláskeresők száma között óriási szakadék tátong, a naprakész információkkal nem rendelkezőknek esélyük sincs az elhelyezkedésre.

Fent felsorolt problémákat észlelve indítottuk el 2011. szeptember 1-től Információs Pont elnevezésű szolgáltatásunkat, amely két részből tevődik össze. A Munkaügyi Központ vezetőjével történt személyes egyeztetés alapján naponta megkapjuk a friss álláslehetőségeket, így a napi ügyfélfogadás során azonnal tájékoztathatjuk ügyfeleinket. Másrészt a „Legyetek jók ha tudtok” Alapítvány támogatása révén Intézményünk aulájában érintőképernyős monitort helyeztünk ki, amelyen valamennyi érdeklődő személyesen böngészhet az aktuális álláslehetőségek között.

A szolgáltatási forma iránti igény fokozatosan növekszik. Kezdetben szinte kizárólag az ügyfélfogadási időben családgondozóink segítségét kérve éltek a lakosok ezzel az információs lehetőséggel, ami napi átlagban 5-10 érdeklődőt jelentett. A szeptember óta eltelt idő alatt az emberek megszokták és megtanulták az érintőképernyő használatát, így már munkatársaink segítségével élnek a szolgáltatási forma adta lehetőséggel. A tényleges elhelyezkedésről visszajelzés hiányában nincs információnk.

d. Adománygyűjtés, közvetítés

Szolgálatunk által - a helyi médiumot és más fórumokat is felhasználva – folytatott „kampánymunka” eredményeként a lakosság körében az adományozás folyamatos. Ruhaadomány tekintetében begyűjtjük, rendszerezzük, tároljuk és kiosztjuk azokat ügyfélfogadás, családlátogatás és szervezett ruhabörze keretében.

Márciusban érkezett városunkba a **HilfsWerk Lichtenstein segélyszervezet** főként ruhaneműkből álló adománya, melynek szállítását a szintén Lichtensteini székhelyű **Titz Gbmh** intézte, egyben vállalva a költségek viselését is.

Más jellegű adományokra is egyre nagyobb igény jelentkezik, úgy mint bútorok, különféle háztartási cikkek, konyhai edények stb. Ezek tekintetében szolgálatunk a közvetítést tudja vállalni, de így is jól működik szolgáltatásunk. 2011-ben 11 esetben talált gazdára ilyen jellegű adomány.

e. Élelmiszer segélyprogram

Lajosmizse Város Önkormányzata 2012. évben is sikeresen pályázott a Gyermekekétkeztetési Alapítvány EU Élelmiszersegély Programjára. Ennek keretében a jelentési időszakban egy alkalommal nyújtottunk tartós élelmiszerekből álló segélycsomagot a városunkban élő rászorult családok számára. 500 család részesült ilyen adományban. A program a pályázati feltételek szerint csak Lajosmizse város lakosait érinthette.

2012. augusztus hónapban a Magyar Máltai Szeretetszolgálat közvetítésével jelentős nagyságú, császársömléből álló adományt kaptunk, melyet a rászoruló lakosság körében szétosztottunk.

f. Jogi segítségnyújtás

Intézményünkben Szolgálatunk jogász végzettségű munkatársához fordulhatnak a jogi problémával szembesülő ügyfelek. A beszámolási időszakban jogi tanácsadást ilyen formában 95 esetben nyújtottunk.

g. Együttműködés a Gyermejkölési Szolgálat

Heti rendszerességgel közös estmegbeszélést tartunk, így klienseink gondozásában is szinte napi kapcsolatban vagyunk. Az esetkezelési és gondozási tevékenységet szinte napi szinten egyeztetjük, így a párhuzamos gondozás nem okoz fennakadást. A rendszeresen megtartott jelzőrendszeri

értekezleteken mindig részt veszünk, tapasztalatainkkal, ismereteinkkel elősegítjük a megbeszélés hatékonyságát.

3. ac.) Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása: Védőnői Szolgálat

(Készítette: Schnörch Péterné

Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézmény - védőnő)

Tájékoztató a területi és iskolavédőnők, gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről.

Ellátandó gondozottak létszáma 2012.12.31-es adatok alapján.

Várandós anyák száma: 52 fő

Ebből szociálisan fokozott gondozást igénylők száma: 6 fő

Kiskorú várandós anyák száma: 1 fő

0-6 éves gyermek létszáma: 822 fő

Ebből szociálisan fokozott gondozást igénylők száma: 34 fő

Otthon gondozott 7-18 évesek száma: 5 fő

Szociálisan fokozott gondozott 7-18 száma: 0

Az elmúlt évben 5 alkalommal jeleztünk írásban, és szóban is többször éltünk a jelzési lehetőséggel.

A szolgálatok között folyamatosan jó a munkakapcsolat. Szorosan együttműködünk, kölcsönösen tájékoztatjuk egymást, elmondhatjuk, hogy napi kapcsolatban vagyunk. Rendszeresen részt veszünk, a jelzőrendszeri értekezleteken is.

Sokszor együtt látogatjuk a családokat, így talán hatásosabb a fellépés és hamarabb lehet eredményt elérni.

A szolgálatok együttműködése, lehetőséget teremt a párbeszédre, az együttműködésre, és együttgondolkodásra.

Munkánk során tapasztaljuk, hogy továbbra is nagyon sok gyermekes család nehéz helyzetben van. Gondot jelent a nagyfokú munkanélküliség, negatív családi minták, iskolázatlanság, családtervezés hiánya.

Iskolavédőnő beszámolója.

2012-ben a Fekete István Általános Iskolába járó gyermekek száma 771 fő volt, Felsőljajosi Tagintézménybe 44 tanuló járt.

Ebből a létszámból 159 fő szociálisan veszélyeztetett.

Legfőbb problémát a folyamatosan fennálló tetvesség jelenti, amely ellen az iskolával karöltve folyik a küzdelem.

A Gyermekjóléti Szolgálat felé 1 kiskorú esetében kellett jelzéssel élni.

3.b)A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat beszámolója a Pártfogó Felügyelői munkáról

(Készítette: Susiné Opóczki Mária pártfogó felügyelő)

A Pártfogó Felügyelői Szolgálat ügycsoportjai:

- Pártfogó felügyelői vélemény
- Környezettanulmány készítése
- Pártfogó felügyelet végrehajtása
- Közérdekű munka büntetés végrehajtásának megszervezése, ellenőrzése
- Utógondozás, börtönpártfogolás
- Közvetítői tevékenység a büntetőeljárásban

Pártfogó felügyelők

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat nevéen én látom el Lajosmizse, Felsőlajos, Ladánybene, Helvécia és Kecskemét egy bizonyos részének pártfogó felügyeletét és a közérdekű munka letöltésének ellenőrzését.

Köszönetet mondok a Rendőrségnek és a Polgármesteri Hivatalnak, amiért készségesen „befogadnak” bennünket, távollétünkben a betérő ügyfeleinknek tájékoztatást adnak.

Képzéseink: A mentességet élvező kollegákon kívül a múlt évben minden kollega közigazgatási alapvizsgát tett. Két éven belül a diplomával rendelkező pártfogó kollegáknak kötelező jelleggel közigazgatási szakvizsgát kell tennie. Ez alól csak a jogi szakvizsgával rendelkezők mentesülnek. A napi munkán felül így meg kell oldanunk a tanulmányi szabadságon lévők helyettesítést is.

Bács-Kiskun megyei Szolgálatunk Kecskeméten, Kiskunfélegyházán, Kiskőrösön, Kiskunhalason, Baján, Kalocsán, Kunszentmiklóson tart fent irodát. 19 pártfogó felügyelő látja el munkát. A közvetítői eljárást összesen 4 kollega végzi a saját munkája mellett. Az egyre növekvő aktaszám, az egyre növekvő adminisztrációs feladat egyre növekvő terhet jelent számunkra.

2012. évi adatok

	Élő évről foly.	Érkezett	Bejezett	2013-ra folyamatban maradt
PFV felnőtt	1	5 (45 %)	6 (50 %)	0
Fiatalkorú	0	6 (55 %)	6 (50 %)	0
Összesen	1	11	12	0
Kt felnőtt	3	82 (12,5 %)	81 (12,5 %)	4
Kt fiatalok	23	574 (87,5 %)	569 (87,5 %)	28
Összesen	26	656	650	32
Km felnőtt	1099	1028 (95 %)	792 (94 %)	1335
Km fiatalok	78	58 (5 %)	49 (6 %)	87
Összesen:	1177	1086	841	1422
Pf felnőtt	839	503 (66 %)	635 (68 %)	707
Pf fiatalok	335	260 (34 %)	298 (32 %)	327
Összesen:	1204	763	933	1034
Ug felnőtt	20	74 (89 %)	84 (90 %)	10
	0	9 (11 %)	9	0
Összesen:	20	83	93	10
Közvetítői feln.	81	253 (90%)	266 (92 %)	68
Fiatalkorú	4	28 (10%)	24 (8 %)	8
Összesen	85	281	290	76
Összesen:	2513	2880	2819	2574

Elmondható, hogy mediáció nélkül:

<u>Az előző évről</u> 2428 ügy volt folyamatban:	128 akta párfogónként.
<u>Új akta</u> érkezett: 2599 db	134 akta párfogónként
<u>Bejezett akta:</u> 2529 db,	133 akta párfogónként
<u>2013-ra átvitt:</u> 2501 db	132 akta párfogónként

A mediációról elmondható, hogy 4 kollegánk a saját munkája mellett átlagosan 70 mediációs ügyet is tárgyalt. A mediációs ügyek kb 90 %-a felnőtteket, 10 %-a fiatalokat érint.

Pfv: kb. fele fel arányban oszlik meg a felnőtt korúak és a fiatalok között.

Kt: Kb. 13 %-a felnőttek és 87 %-ban fiatalok esetében készült.

Km: Kb. 95 %-a felnőttek, 5 %-ban fiatalok esetében szabták ki.

Pfv: Kb. 70 %-ban felnőttek, és 30 %-ban fiatalok esetében kérték.

UG: Kb: 90 %-ban felnőtt, 10 %-ban fiatalok kérte.

2013. márciusi aktuális állapot Lajosmizsén:

Párfogó felügyelet 23 db, melyből:

- Folyamatban lévő 17 fő
- Börtönben van: 5 fő
- Javaslat alatt: 1 fő

Közérdekű munka letöltése alatt: 35 fő, melyből:

- Folyamatban: 23 fő
- Börtönben: 9 fő
- Átváltoztatás alatt: 3 fő

Környezettanulmány készítés: 18 fő.

Összesen: 76 fő

A párfogó felügyelet hatékony, pontos végrehajtása érdekében a párfogó felügyelők:

-Folyamatosan kapcsolatot tartottak, konzultáltak a városi és a megyei **bíróságokkal, ügyészségekkel** -**A rendőrséggel.**: Napi kapcsolatunk a helyi rendőrséggel kifogástalannak mondható.

Többször kérünk tőlük felkutatást, elővezetést, információt. Ha valakit kérésünkre felkeres a lakásán a rendőr, az napokon belül betalál a párfogó felügyelőhöz...

-A párfogókat, utógondozottak munkába állítása folyamatosan problémát jelent. Ennek érdekében napi kapcsolatot alakítottak ki a **munkaügyi kirendeltségek** egy-egy munkatársával. Szinte reménytelen a párfogókat munkába állítása. Jellemző, hogy többnyire alkalmi munkát végeznek.

-**Büntetés-végrehajtási Intézetek:** Rendszeres információik nélkülözhetetlenek számunkra.

Okmányirodák: A látókörünkben eltűnt személyek lakcímének megismerésében segítenek.

-**A polgármesteri hivatalok, családsegítő központok, gyermekjóléti szolgálatok:**

Napi kapcsolatot ápolunk velük. A polgármesteri hivatalok szociális osztályához irányítjuk a már-már lehetetlen anyagi helyzetben lévőket. Szüksős anyagi forrásuk miatt gyakori az egyszeri, 2-4.000,- Ft-os pénzbeli segély. De ez csak a tűzoltás.

Kiemelkedően jó a kapcsolatunk a Lajosmizsei Gyermekjóléti és Családsegítő központtal. Minden esetben a segítségünkre vannak. Már előfordult, hogy vezetőjük-jogász lévén- beadványokat, kérelmeket, hivatalos iratokat segítettek megfogalmazni az ügyfeleinknek. Többször igyekeznek ruha és élelmiszer csomagokhoz juttatni a rászorulókat.

- **A RÉV** Szenvedélybeteg-segítő Szolgálattal és a megye kórházaival napi a kapcsolat, nem csak a kábítószerrel visszaélés vétsége miatt gyógykezelésre, megelőző felvilágosító programban való

részvételre kötelezett pártfogó felügyelet alatt állók ügyében. Ez kiterjed a külön magatartási szabályként előírt pszichiátriai terápián és az alkohol betegség gyógyítására is.

-A Lajosmizsei Roma Nemzetiségi Önkormányzat: Kiemelkedően jónak és zökkenőmentesnek mondhatom a munkakapcsolatunkat. Baranyi–Rostás Rodrigó koordinálja a közérdekű munka végrehajtását. Naprakészen vezeti a jogszabályban előírt nyilvántartásokat, bármikor naprakész információval tud szolgálni. Hatékonyak tűnik, hogy mostanában a bíróság a 16. életévét betöltött fiatal esetében is kiszabja a közérdekű munkát. Tapasztalatom szerint ennek igazán van visszatartó ereje.

-A **jelzőrendszer** tagjaként továbbra is aktívan igyekszünk részt venni a jelzőrendszeri értekezleten. A kért információkat kölcsönösen megadjuk egymásnak.

-Meg kell említeni az **SOS Ifjúsági Házat** Lajosmizsén, ahol többször készítettem már környezettanulmányt. Az intézmény vezetője, a gyámok és nevelők mindig nagyon segítőkészek, nyitottak. Jelzem, hogy a rendszeres látogatásaim során tapasztaltam, hogy hallatlan munkabírással, türelemmel, empátiával próbálják nevelni a rábízott gyerekeket. Ez nem egyszerű, hiszen a szép szavakon kívül semmilyen fegyelmezési eszköz nincs a kezükben. Az itt lakó gyerekek borzalmas családi traumákon mennek keresztül, mire bekerülnek. Most van egy fiatal, aki szülői brutális bántalmazás, éheztetés miatt maga kérte, hogy bekerülhessen. Döbbenet... A középiskola, ahol jelenleg tanul, tájékoztatott, hogy ennek ellenére olyan példásan tanul és viselkedik, hogy még ösztöndíjat is kap.

-**Általános és középiskolák:** minden környezettanulmány elkészítése során megkeressük az iskolákat és pedagógiai vélemény kérünk. Minden esetben gyorsan és tartalmasan készítik el, amit ezúton is köszönünk.

Összegésében elmondható, hogy Lajosmizse és Felsőlajos települések velünk kapcsolatban álló intézményei, hatóságai, civil szervezetei nagy segítségünkre vannak az év minden napján. Nagyon jól és hatékonyan dolgozunk össze. De ez nem is megy másként.

A rendőrség, a polgármesteri hivatalok helyet biztosítanak számunkra a kihelyezett ügyfélfogadások megtartására. Köszönjük.

Mi változott az előző évhez képest? Az új aktáink száma szolgálatunknál folyamatosan emelkedik és ezzel egyenes arányban nő a munkaterhünk is. Lajosmizsén némileg csökkent az ügyek száma, ezen belül is a fiatalkorú elkövetők száma. Továbbra is jellemző a vagyon elleni bűncselekmény, a garázdaság, tartásdíj fizetésnek elmulasztása, ittas vezetés.

Folyamatos továbbképzéseken veszünk részt, folyamatosan vizsgázunk, így egyre nagyobb tudással rendelkezünk.

Mi nem változott az előző évhez képest: a szakma iránti elkötelezettségem, alázatomból, a pártfogottakkal szembeni empátiám. Igyekszem továbbra is segíteni a beilleszkedésüket és a bűnisméltást minden eszközzel megakadályozni.

Nem változott a társszervek szolgálatkészsége sem.

3.ca)A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde beszámolója a 2012.05-2013.05. időszak gyermekvédelmi tevékenységéről:

(Készítette: Kocsis Györgyné óvodavezető

Kunné Sipos Ágnes gyermekvédelmi felelős)

A beszámoló a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében előírt pontok szerint lett sorszámozva.

A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde (Lajosmizse, Attila u. 6.), mint székhely intézmény, három tagintézménye (Lajosmizse, Rákóczi u. 26.), (Lajosmizse, Szent Lajos u. 19.) illetve (Felsőlajos, Óvoda u. 2.) és bölcsődei intézményegysége (Lajosmizse, Szent Lajos u. 19.) működik.

A társulásban résztvevő napközi otthonos óvodák és a bölcsőde szakmai szempontból részben önállóak. A nevelési program közös, amely tartalmazza tagintézményi sajátosságokat.

Az 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott módon intézményünk a gyermekvédelmi feladatokat alaptevékenységként látja el. A gyermekvédelmi feladatok az óvoda gyermek-és ifjúságvédelmi

rendszerének működtetéséért az óvoda vezetője, a tag-intézményvezetők, és az óvodapedagógusok felelősek. Munkájukat a gyermekvédelmi felelős Lajosmizsén Kunné Sipos Ágnes, Felsőlajoson Szabó Márta aktívan segítik.

A Helyi Nevelési Program tartalmazza a gyermekvédelmi munka feladatait. Cél: a halmozottan hátrányos, és a hátrányos helyzetű gyermekek segítése, a hátrányok leküzdése.

1. GYERMEKLETSZÁMADATOK

Székhely intézmény és tagintézmény férőhelyeinek száma: **390 fő**.

- Székhelyintézmény 200 fő
- Rákóczi u.-i telephely 50 fő
- Szent Lajos u.-i telephely 66 fő
- Felsőlajosi Tagintézmény 50 fő
- Bölcsődei tagintézmény 24 fő

2012. évi gyermeklétszámunk az alábbiak szerint alakult:

	2011/2012.	2012/2013.
• Székhely:	216 fő	214 fő
• Rákóczi u. tagintézmény:	60 fő	57 fő
• Szent Lajos u. tagintézmény:	75 fő	67 fő
• Meserét Óvoda		
• Felsőlajosi Tagintézménye:	53 fő	57 fő
• Bölcsődei intézményegység	24 fő	24 fő
Mindösszesen	428 fő	419 fő

2012. december 31.-ig a székhely és telephelyintézményekbe 13 kisgyermek érkezett.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma:

- 2011/2012. nevelési évben **69 fő**
- 2012/2013. nevelési évben **57 fő**

Hátrányos helyzetű gyermekek száma

2011/2012. nevelési évben

- Lajosmizsén: **156 fő**
- Felsőlajoson: **21 fő**

2012/2013. nevelési évben

- Lajosmizsén: **147 fő**
- Felsőlajoson: **13 fő**

Szakértői Bizottság és a Nevelési Tanácsadó által vizsgált gyermekek

2012 szeptemberében **18** gyermekünk volt, aki sajátos nevelési igényű papírral rendelkezett. Mindegyik gyermek SNI A besorolású volt, ebből 12 fő Lajosmizsén, 6 fő Felsőlajoson jár óvodába. A Nevelési Tanácsadó által kiállított szakvéleménnyel és két főnek számító 2012 szeptemberében 10 kisgyermek volt. Ellátásukat négy óvodapedagógus végezte, ők fejlesztő pedagógusi diplomával is rendelkeznek. Csoporton belüli fejlesztés 4 kisgyermeknek volt javasolt. A számuk az év folyamán a vizsgálatok megtörténte után emelkedett, akiket igyekeztünk folyamatosan bekapcsolni a fejlesztésbe.

A felsőlajosi tagintézményben a 2012/2013-as nevelési évben a Nevelési Tanácsadó véleménye alapján **2** kisgyermek vett részt fejlesztő foglalkozásokon.

SNI A besorolású **6** gyermeket óraadó gyógypedagógus látta el. A gyermekek logopédiai megsegítését utazó logopédus végzi, amelyet a kistérség finanszíroz.

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása a 2012/2013-as nevelési évben a Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvodában és Bölcsődében

A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvodában 12 fő sajátos nevelési igényű gyermek részesül gyógypedagógiai fejlesztésben a 2012/2013-as nevelési évben a Bács-Kiskun Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság által kiadott szakértői vélemény alapján. Az óvodában olyan sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése, fejlesztése valósul meg, akiknek az ellátásukhoz szükséges személyi, tárgyi feltételei adottak, ill. a csoport és az óvodai élet szabályaihoz alkalmazkodni képesek.

A sajátos nevelési igényű gyermekek számának megoszlása intézményenként:

- Székhely intézmény, Attila u: 8 fő
- Tagintézmény, Szent Lajos u: 2 fő
- Tagintézmény, Rákóczi u: 2 fő

A sajátos nevelési igényű gyermekek részére az óvoda biztosítani tudja a gyógypedagógiai fejlesztést, a logopédiai ellátást és a mozgásfejlesztést. Az óvoda gyógypedagógusa és logopédusa főállásban látja el a gyermekek fejlesztését, a logopédus napi 4 óra, a gyógypedagógus szakember pedig napi 6 óra keretében foglalkozik a gyermekekkel.

A mozgásfejlesztést a szakirányú továbbképzéssel rendelkező óvodavezető-helyettes látja el a szülőkkel egyeztetett délelőtti, ill. délutáni időpontokban. A sajátos nevelési igényű gyermekek közül minden gyermek heti 2 óra kognitív- és mozgásfejlesztésben, 11 fő gyermek pedig logopédiai fejlesztésben részesül, akik közül egy fő időközben logopédiát már nem igényel, mert tünetmentessé vált. Gyógypedagógiai fejlesztő foglalkozásban heti 2 alkalommal részesül 2 fő gyermek (csak kognitív- és mozgásfejlesztés) heti 3 alkalommal pedig 10 fő gyermek részesült fejlesztésben (2 óra kognitív- és mozgásfejlesztés és 1 óra logopédia). A gyermekek fejlesztése a szakértői vélemény alapján elkészített éves fejlesztési terv alapján történik 45 perces időkeretben, a 3-4 éves korosztály számára az utolsó 15 perc általában szabad vagy irányított játék. A SNI A gyermekek közül a nevelési év során 1 gyermek elköltözött, helyére olyan gyermek lett felvéve a fejlesztésbe, akinek a SNI státuszt év közben adta meg a Szakértői Bizottság.

A fejlesztések során nagy hangsúlyt kap a kognitív funkciók fejlesztése, mint a figyelem, emlékezet, gondolkodás, amik az összetettebb képességek fejlődését is megalapozzák. A foglalkozások játékba ágyazottak, változatos eszközök állnak a gyermekek rendelkezésére. Az írás tanulásának lehetőségeit alapvetően meghatározza a rajzolás színezés egyéb grafikus ábrázolás, ami sokféle feladatlappal valósul meg. A gyógypedagógiai fejlesztések helyszíne a Központi Óvodában a nevelői szoba elkülönített része, ill. a logopédiai szoba, a tagintézményekben pedig a logopédiai szobában történik a fejlesztő foglalkozás. A mozgásfejlesztés Szent Lajos úti tagintézményben a tornateremben történik.

Diagnózisok megoszlása a szakértői véleménnyel rendelkező gyermekek körében:

- Kevert specifikus fejlődési zavar: 7 fő
- Tanulási zavar veszélyeztetett: 2 fő
- Kevert specifikus fejlődési zavar – Halláscsökkenés k.m.n.: 1 fő
- Tanulási zavar veszélyeztetettség –A kifejező beszéd zavara – beszédészlelési és beszédmegértési folyamatok elmaradása : 1 fő
- Az aktivitás és figyelem zavarai – Tanulási zavar veszélyeztetettség: 1 fő

Jelenleg 3 fő gyermek előzetes véleménnyel rendelkezik, akik szintén sajátos nevelési igényűek, de a pontos diagnózisuk még nem érkezett meg, fejlesztésüknél az előzetes vélemény szervezeti keretekre tett javaslatai az irányadóak.

Gyógypedagógiai feladatellátás a bölcsődében a 2012/ 2013-as évben:

A bölcsődében az idei nevelési évben nincs olyan gyermek, aki Szakértői véleménnyel rendelkezne. Jelenleg preventív feladatokat lát el a gyógypedagógus a bölcsődében. A foglalkozásokon 24 kisgyermek vesz részt, heti egy alkalommal 2 órában. A foglalkozások a bölcsődei csoportszobákban zajlanak a gondozónők jelenlétében. A gyermekek életkorából adódóan jórészt indirekt jellegűek és játékba ágyazott tevékenységek.

A manipulációt fejlesztő eszközöket (lepoprelló, építőkocka) a bölcsődei csoportszobából biztosított, az egyéb fejlesztő eszközöket a gyógypedagógus készíti. A játékos foglalkozások célja a beszédképesség elősegítése, a beszéd-mozgás koordinált összehangolása, általános tájékozottság növelése, szókincs bővítése, mozgásutánpótlás, mozgáskoordináció kialakulásának segítése.

Az eredményesség mérése:

Az év eleji felméréseket, illetve a fejlesztések eredményességének mérését a *Kissné Takács Erika és Rákóczi Zoltánné Az óvodáskorú gyermek megismerésének és fejlesztésének rendszere és eszköztára* (Kelemen Lajos lektorálásával) c. kiadványsorozat egyes köteteiben ajánlott tesztekkel végzem.

Árnyalt és részletes képet adnak a gyermek kognitív- és mozgásfejlettségi állapotáról, jól kiegészítik a DIFER adatait.

Logopédiai beszámoló

A logopédusi munkakört főállású logopédus látja el továbbra is a Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsődében.

A logopédia feladata a 3-6 éves gyermekek óvodáskor előtt felhalmozódott nyelv- és beszédfejlődési, valamint artikulációs problémáinak feltárása, vizsgálata és a szükséges terápia alkalmazása.

Minden érintett csoportban elvégezte a szűrést, szeptember 5 és 19 között, majd ezt követően minden szükséges vizsgálatot elvégzett, annak érdekében, hogy a csoportokat megfelelően ki tudja alakítani. A vizsgálat a következő elemeket tartalmazza: Goudenough rajzvizsgálat, Pöszesség szó után mondás, auditív differenciálás, vizuális és verbális emlékezet, Inisan történetemlékezet, összefüggő beszéd, Prefer mondat után mondás, Csányi grammatikai teszt.

A Szakértői Bizottság véleménye alapján az SNI gyermekeket is ellátja, róluk külön dokumentációt vezet, számuk 10 fő.

<i>csop</i>	<i>létszám</i>	<i>csop</i> <i>megoszlás</i>			<i>szűrés</i>	<i>vizsgálat</i>	<i>SNI</i>	<i>Nt</i>	<i>logopédiai</i> <i>ellátás,</i> <i>megoszlás</i>
Meserét									
Méhecske	29	9	15	5	23	6	0	0	6
Napraforgó	28	25	3	0	25	12	3	1	12
Ózike	28	17	9	2	25	8	3	0	8
Csibe	29	29	0	0	29	14	2	0	14
Mécses	27	13	6	8	17	7	0	0	7
Katica	28	2	18	8	2	1	0	0	1
Rákóczi úti intézmény									
Nyuszi	30	20	6	4	22	11	1	0	11
Micimackó	29	18	5	5	23	9	1	0	9 9/1
Szent Lajos úti intézmény									
Cica	23	13	7	3	19	6	1	0	6 6/1

Margaréta	24	10	7	3	14	8	1	0	8
Pillangó	23	6	7	10	9	6	0	0	6 8/2
<i>összesen</i>	<i>298</i>	<i>298</i>			<i>208</i>	<i>88</i>	<i>12</i>	<i>1</i>	<i>88</i>

Munkáját három telephelyen, az alábbi beosztásban végzi:

<i>Óra</i>	<i>Hétfő</i>	<i>Kedd</i>	<i>Szerda</i>	<i>Csütörtök</i>	<i>Péntek</i>
<i>Telephely</i>	<i>Meserét</i>		<i>Szt. Lajos</i>	<i>Meserét</i>	<i>Rákóczi</i>
1.	pösze	pösze	pösze	pösze	pösze
2.	pösze	pösze	pösze	pösze	pösze
3.	pösze diszfázia	pösze	pösze	pösze	pösze
4.	dislexia prevenció	pösze	pösze diszfázia	pösze	megkésett beszédfejlődés diszfázia
5.			megkésett beszédfejlődés		diszfónia diszlexia prevenció

A pösze terápiás órákat, az igen nagy létszám miatt továbbra is, átlagosan 4 fős csoportokban látja el. Nagy figyelmet fordít az ajak, és a nyelvgyakorlatoknak, valamint a hallási differenciálás elsajátításának. A beszédindító, és a diszfónia órák egy személyesek, a diszfázia és a diszlexia prevenció órák a létszámtól függően egy illetve két személyesek.

Az ellátottak között legtöbb nagycsoportos óvodás. Mellettük kis számban, csak azokat a középső csoportos gyermekeket tudja terápiában részesíteni, akiknél súlyos, vagy nagyon kiterjedt a beszédhiba.

A gyermekek rendszeresen, általában hetei egy alkalommal vesznek részt a terápiás órákon.

A szülők magatartása rendszerint támogató, részt vállalnak a terápiás munkában, segítik gyermekük fejlődését. Hiányosságok az otthoni gyakorlások elmaradásában vannak. Havi rendszerességgel tart fogadó órát, és minden nap lehetőséget biztosít a személyes kapcsolattartásra. A szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás alapja a terápiás munkának.

A logopédiai munka eredményessége a gyermek beszédének alakulásában, fejleszthetőségében mérhető le. Munkája során egy olyan pedagógiai szemlélet kiépítésére törekszik, mely szerint nem csak terápiát és fejlesztést kell végezni, hanem a logopédiai diagnosztika mellett a prevenció munka is hangsúlyos.

Tanköteles korú gyermekek létszáma

A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvodában tanköteles korú gyermekek száma a 2012/2013-as nevelési évben a nagycsoportos gyermekek száma **161** fő. Számuk azért ilyen magas az idei évben, mert változott a tankötelesség időpontja, eddig május 31.-e volt a határidő, jelenleg az számít tankötelesnek, aki augusztus 31-ig betölti a 6. életévét.

Ebből várhatóan **125** fő 2013 szeptemberétől iskolás lesz. Az óvodában maradó gyermekek a Nevelési Tanácsadó és a Szakértői Bizottság javaslata alapján nem kezdik meg az iskolát 2013. szeptemberében.

2. GYERMEKVÉDELMI KEDVEZMÉNYBEN RÉSZESÜLŐ GYERMEKEK SZÁMA

2012-es októberi statisztika alapján gyermekvédelmi támogatásban részesülő

Meserét Óvoda székhely (Attila u. 6.)	91 fő
Meserét Óvoda telephely (Rákóczi u. 26.)	12 fő
Meserét Óvoda telephely (Szent Lajos u. 19.)	53 fő
Meserét Óvoda tagintézmény (Felsőlajos, Óvoda u. 2.)	21 fő
Mindösszesen	177 fő

2012-es októberi statisztika alapján

Meserét Óvoda székhely (Attila u. 6.)	90 fő
Meserét Óvoda telephely (Rákóczi u. 26.)	11 fő
Meserét Óvoda telephely (Szent Lajos u. 19.)	46 fő
Meserét Óvoda tagintézmény (Felsőlajos, Óvoda u. 2.)	13 fő
Mindösszesen	160 fő

A gyermekek étkezését a székhely intézmény főzőkonyhája 500 fő részére biztosítja. A tízórait és az uzsonnát a Szent Lajos u. Óvoda és Bölcsőde, a Rákóczi Óvoda és a Felsőlajosi Óvoda melegítő konyháján készítik el.

Feladatunk: gyermekeink élettani igényeinek megfelelő jellegű és összetételű táplálékhoz juttatása.

Másrész: kedvező irányba befolyásoljuk az étkeztetett csoportok táplálkozási szokásainak, ízlésének, magatartásának és étkezési kultúrájának alakulását. Étrendünk összeállításánál törekszünk a változatosságra, figyelembe vesszük, az OÉTI ajánlását, a normát és az idény jellegét.

Próbálunk minél több friss gyümölcsöt és zöldséget beiktatni gyermekeink étrendjébe.

3. A GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT ALAPELLÁTÁSÁBA 2012. május 01- 2013. május 01-ig 17 gyermek került intézményünk jelzése alapján. Az óvoda gyermekvédelmi felelőse minden hónap első szerdáján részt vesz az Esetjelző megbeszéléseken. Szükség esetén felkeresi a Gyermekjóléti-, ill. a Védőnői Szolgálatot.

Tankötelezettség elmulasztása (3 eset)

Megtett intézkedések: Jegyző felé jeleztük a problémát. A gyermekek tartózkodási helyét sikerült kinyomozni, kiderült az esetben, hogy a gyermek nem Lajosmizsén lakik. A másik esetben a szülők jelezték, hogy jelenleg nem tartózkodnak Lajosmizsén (vándorcirkuszban dolgoznak), de a tél folyamán járt óvodánkba, utána felhívtuk figyelmét a további óvodáztatásra. A harmadik esetben a gyermeket a szülő beíratta óvodánkba, de a megbeszélés határidőben nem jelentek meg. 10 nap igazolatlan hiányzás után a Kormányhivatal felé a szükséges lépéseket megtettük. A szülő azóta rendszeresen hozza gyermekét az óvodába.

Együttműködés hiánya (11 eset)

Eset: Nevelési Tanácsadó vizsgálatán nem jelent meg a szülő a gyermekével

Megtett intézkedés: jelzés a Gyermekjóléti Szolgálatnak, új időpont kérése

Eset: Igazolatlan hiányzás. Illetve nem a születési anyakönyvi kivonatban szereplő néven vannak az orvosi igazolások

Megtett intézkedések: Az igazolatlanul hiányzóról kiderült, hogy időközben elköltöztek Lajosmizséről. Az orvosi igazolásokkal kapcsolatban a szülő figyelmét felhívtuk az igazolások pótlására.

Eset: A szülő nem érdeklődik a gyermeke fejlődéséről, nem jelenik meg az óvodai rendezvényeken.

Megtett intézkedések: A szülő telefonos megkeresés után sem jelent meg, így jelzéssel fordultunk a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Eset: Hallássérült gyermek esetében nem történt érdembeli változás

Megtett intézkedések: A gyermekorvost felkereste az óvodapedagógus, de érdembeli választ nem kapott, így kértük a Gyermekjóléti Szolgálat segítségét. A gyermek védelembe vétele azóta megtörtént.

Eset: Az italozó nagyszülő hozza a gyermeket óvodába.

Megtett intézkedések: Gyermekjóléti Szolgálat felé megtörtént a jelzés, akik a felmerülő problémákat megbeszélték a szülőkkel.

Eset: Az édesanya állandó költözései miatt a gyermekek fejlődése nem kellően biztosított.

Megtett intézkedés: Az óvodapedagógus felvette a kapcsolatot a szülőkkel, de mivel ez már nem az első eset így jelzéssel éltünk a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Eset: A gyermeket szülők nem írták be az iskolába a meghatározott időpontban

Megtett intézkedések: A szülő többszöri szóbeli felszólítása. Jelzés a gyermekjóléti Szolgálat felé.

Eset: A szülő nem fizette be az étkezési térítési díjat

Megtett intézkedések: A szülő többszöri szóbeli megkeresése és felszólítása. Az önkormányzatnál segély intézése a szülőknek. Esetjelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

Gyermek testi higiéniájának elhanyagolása (2 eset)

Eset: A gyermekek gyakori problémája a fejtetvesség

Megtett intézkedések: A szülők tájékoztatása a fejtetvesség kezeléséről. Jelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé, mert nem tapasztalunk javulást az ügyben.

Veszélyeztetettség (2 eset)

Eset: A gyermek nem járt rendszeresen óvodába, ruházata elhanyagolt, anya nem érdeklődik gyermeke fejlődéséről

Megtett intézkedések: Többszöri levélben történő felszólítás. Személyes és írásbeli információkérés. Esetjelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé

Eset: A gyermek sokszor és igazolatlanul hiányzik. A gyermek az óvodában gyakran beszél, ezért az óvónő javasolta a gyermekorvos általi kivizsgálását, amit a szülők a mai napig nem tettek meg

Megtett intézkedések: A szülők tájékoztatása a problémáról. Esetjelzés a Gyermekjóléti Szolgálat felé.

A fenti két eset egy családon belül van, védelembe vannak véve a gyermekek. A védelembe vétel fenntartását továbbra is fenn kell tartani, szóba került a gyermekek családból való kiemelése is.

Az óvodában fokozott figyelemmel kísérjük azon gyermekeket, akik szülője nyilatkozatot tett az Önkormányzat jegyzőjénél a halmozott hátrányos helyzetről. Az ő esetükben az első igazolatlan hiányzási nap után megpróbáljuk a szülőt felkeresni (telefonon, személyesen családlátogatással), illetve kiküldjük az Óvodavezetői felszólítást a rendszeres óvodába járásra. A felszólításokra csökkent az igazolatlan hiányzások száma.

A Roma Önkormányzat 20 kisgyermek részére kifizette a tisztasági csomagokat.

Az IPR pályázat keretein belül az intézményünkbe járó összes HHH gyermeknek tudtunk karácsonyra kifestőt, ceruzát tartalmazó ajándécsomagot átadni.

Roma Önkormányzat 10 kisgyermeknek biztosította az óvodai kirándulás belépőinek költségeit (állatkerti, bábszínház), 10.000 Ft értékben.

4. JEGYZŐI HATÁSKÖRBE TETT INTÉZKEDÉSEK

Étkezési térítési díj befizetésére felszólítás 2 szülő esetében. A szülő nem rendezte az étkezési térítési díjjal kapcsolatos tartozását.

6./ JELZŐRENDSZER TAGIVAL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS TAPASZTALATAI

Minden hónap első szerdáján a gyermekvédelmi felelős részt vett az esetjelző megbeszéléseken. Szükség esetén azonban az adott probléma súlyosságát illetően azonnali segítséget igényeltünk. A jelzőrendszeri munkatársakkal a kapcsolat napi szintű, és egymás munkáját segítő, ennek köszönhetően emelkedett a sikeresen megoldott esetek száma.

7./ JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK

A prevenciós és fejlesztő munkát segítené 1 fő pszichológus alkalmazása, aki a pszichés zavarokkal küzdő gyermekek rendszeres kezelését ellátná. Szorosabb együttműködés kialakítása a védőnőkkel és a gyermekorvosokkal.

9./ INTÉZMÉNYÜNK KÜLÖNBÖZŐ SZABADIDŐS PROGRAMOK SZERVEZÉSÉVEL IGYEKSZIK az óvodai nevelést vonzóvá tenni. A következő óvodai szakköröket szerveztük meg:

- Mozgásfejlesztő torna
- Ügyes kezek
- Apróka-Ugróka tánccsoport
- Angol nyelv
- Hitoktatás (katolikus és református)
- Zeneovi
- Mesetarisznya

A szakkörökhöz, programokhoz anyagi, illetve eszközbeli segítséget nyújt a Szülői Szervezet, valamint az óvoda alapítványa. Minden nevelési évben több alkalommal utazó Játszóházi programokon vehetnek részt az óvodásaink. Megrendezésre kerül a Gyermeknap, amely egész délelőttös, változatos, szórakoztató programokat kínál a gyermekeknek.

Összegzés

Az elmúlt egy évben a 17 esetből 13 oldódott meg, a többi 4 esetet folyamatosan figyelemmel kísérjük. Minden veszélyeztetés esetén jelzéssel éltünk a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai felé, így ha a szülő igényelte megtörténhetett az alapellátásba helyezés.

A városban a jelzőrendszer együttműködése az intézményekkel kiváló. A rendszerben dolgozó szakemberek stabilak, szakmailag maximálisan felkészültek, lelkiismereteseek.

A gyermekvédelmi munkát segítő személyek intézményen belül:

- óvodavezető
- gyermekvédelmi felelős
- óvodapedagógusok
- az óvoda minden dolgozója.

A gyermekvédelmi munkát segítők intézményen kívül:

- egészségügyi szolgáltatást nyújtók (védőnői szolgálat, házi orvos, házi gyermekorvos)
- személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- közoktatási intézmények,
- területi gyermekvédelmi szakszolgáltatók,
- gyámhatóság, civil és egyházi szervezetek
- Roma Önkormányzat

3.cb) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége gyermekvédelmi beszámolója

(Készítette: Géczy Gabriella szakmai vezető)

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő gyermek húszhetes korától hároméves koráig a gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, a nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Ha viszont még nem érett az óvodai nevelésre, a negyedik életévének betöltését követő év augusztus 31-ig továbbgondozható a bölcsődében az 1997. évi XXXI. törvény 42§(1) bekezdése alapján.

Bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek a szülei valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátást.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1977. évi XXXI. törvény kiemeli az olyan kisgyermek szociális, vagy egyéb ok miatti felvételi lehetőséget, akinek egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás-nevelés.

A bölcsődei gondozás - nevelés feladatai:

- az egészséges testi fejlődés elősegítése
- az érzelmi fejlődés és szocializáció segítése
- a megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A bölcsőde megnyitásával elért eredmények:

- A bölcsődei ellátás megvalósulása növelte a helyi szolgáltatások számát és színvonalát.
- A családot érintő valamennyi alapellátás biztosítottá vált.
- A szolgáltatás megvalósítása a nők és a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása mellett, a településen élők életminőségére is kihatott és erősítette a település szociális, egészségügyi, oktatási és gyermekvédelmi ellátórendszerét.

A Bölcsőde engedélyezett férőhely száma 24 fő. Ez két bölcsődei csoportot jelent.

A bölcsőde nyitása óta 1 fő korai fejlesztett gyermek volt, de költözés miatt 2012. 04. 13-ától kiírták. Védelembe vétel, átmeneti és tartós nevelésbe vétel nem történt.

Az összes beíratott gyermekeink száma 2012. év folyamán 41 fő. Ebből óvodába távozott 13 fő, 3 fő elköltözött, 1 fő otthon maradt családi okok miatt.

A nyitvatartási idő meghatározásánál a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését figyelembe véve reggel 7 órától délután 17 óráig napi 10 órában látjuk el a gyerekeket. A meghosszabbított nyitva tartást nem igényelték a szülők.

Az előzetes igényfelmérés és a fenntartóval való egyeztetés után a nyári szünet idejét augusztus hónapra hagyta jóvá a fenntartó.

A téli szünet időtartamát a szülőkkel és a fenntartóval való egyeztetés után 2012. december 22-től 2013. január 01-ig határoztuk meg, ekkor nem üzemelt a bölcsőde.

Személyi feltételek

- 1 fő vezető
- 4 fő kisgyermeknevelő-gondozó
- 1 fő szakács
- 1 fő technikai személyzet

A szakdolgozók közül mindenki rendelkezik a 15/1998. NM. Rendeletben előírt szakmai végzettséggel.

A bölcsődébe járó gyermekek rendszeres egészségügyi felügyeletét gyermekorvos látja el. Figyelemmel kíséri a gyermekek testi és szellemi fejlődését. A bölcsőde orvosunk hetente egy alkalommal látogatja a gyerekeket. Munkája során törekszik a gyerekekkel való jó kapcsolat kialakítására, nyomon követi fejlődésüket, szükség esetén megvizsgálja őket, jelzéseket ad a szülők felé, gyógyszer receptet ír fel, szükség vagy kérés esetén tanácsokat ad.

Tárgyi feltételek

A tárgyi feltételek biztosítása, ennek folyamatos megtartása meghatározó célja éves tevékenységünknek. A rendelkezésre álló helyiségeket igyekszünk a tőlünk telhető minden eszközzel rendben tartani és szépíteni, évszakoknak megfelelő dekorációval hangulatosabbá tenni. A berendezés és felszerelés a gyermekek életkorát, mindenkor fejlettségét követi. A választékos játékkészlet lehetővé teszi a kisgyermek színes játéktevékenységének, kreativitásának kibontakozását, ezért fontosnak tartjuk a megfelelő mennyiségű és minőségű, az életkori sajátosságoknak megfelelő, fejlesztő játékok biztosítását. Ebben a szülők is részt vállalnak, és szívesen ajándékoznak egy-egy könyvet, játékot bölcsődénk számára.

Szakmai munkánk

A szülőkkel az optimális együttműködésre törekszünk. A szülői értekezleten az intézményi működésről, a házirendről, aktualitásokról, rendezvényeinkről tájékoztatom őket, és a saját kisgyermeknevelőiktől mindennap információt kapnak a gyermek napközbeni tevékenységéről, szociális állapotáról.

A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának, fejlettségi szintjének megfelelően biztosítjuk a gondozás és nevelés feltételeit.

A bölcsődei élet szervezésénél fontos szempont, hogy a szülőket bevonjuk gyermekük bölcsődei életébe. Arra törekszünk, hogy jó kapcsolatot alakítsunk ki a családdal és kölcsönösen segítsük egymást a gyermek nevelésében.

Elsődleges feladatunk, hogy minden gyermek számára örömteli életet biztosítsunk úgy, hogy ellátásuk során egyéni sajátosságait és a bölcsődei gondozás- nevelés alapelveket figyelembe véve megfeleljünk a szülők elvárásainak. Munkánk során nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a gondozás és nevelés elválaszthatatlan egysége megvalósuljon. A kisgyermeknevelők tisztában vannak azzal, hogy minden gondozási területen nevelési feladataink is vannak, nem korlátozódik csak gondozási helyzetekre. Törekszünk az érzelmi biztonságot nyújtó tevékenységre motiváló környezet megteremtésére. Rendszer, hely és állandóság, melyet erősít az a törekvés, hogy a kisgyermeknevelők munkájában az egységes nevelő hatások, a rendszeresség és a fokozatosság elve érvényesüljön. Ebben a környezetben a kisgyermeknevelők a gyermek életkori és egyéni sajátosságait figyelembe véve segítik a gyermek fejlődését és közben odafigyelnek, hogy a nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása megerősítése, és az elismerés legyen.

A gyermekek könnyen megszokták a bölcsődei életet, a napirendet. Már a reggeli elválás a szülőtől sem okozott gondot. Könnyen felvették a kapcsolatot a gyermektársakkal és a kisgyermeknevelőket is hamar elfogadták. A nagy játszósobák, a tágas terasz és a hatalmas udvar a gyermekek egészséges fejlődéséhez ideális feltételeket biztosítanak. A bölcsőde legfontosabb feladata, hogy nyugodt, derűs, érzelmi biztonságot jelentő környezetben nevelje a kicsiket. Ennek érdekében a gyermekek fokozatos, anyás beszoktatással kerültek felvételre, így kezdtük az érzelmi biztonság megalapozását, a bölcsődei életet.

A gyermekek közül mindenki elfogadta az ételeket is. A bölcsőde melegítőkonyhával rendelkezik, az ételt az óvoda konyhájáról szállítják. Az étrend összeállítását szakember végzi, aki fokozottan figyel az életkornak megfelelő tápanyagok optimális arányára, az idényszerűsége, változatosságára.

Gondozási díj:

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról 328/2011. (XII.29.) Korm. rendeletre hivatkozással és a Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2012.(III.30.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelmi támogatásokról, valamint a gyermekjóléti

alapellátásokról szóló rendelete alapján, 2012. szeptember 01.-től a Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Tagintézményében (2013 évtől Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Bölcsődei Intézményegysége-elnevezésű intézményben) a bölcsőde nyitvatartási napjaira

100.-Ft/fő/nap gondozási díjat kell fizetni.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet

18.§ (5) Bölcsődei gondozásnál a Gyvt. 150. § (6) bekezdés *b)* pontjában, valamint gyermekétkeztetésnél a Gyvt. 151. § (5) bekezdés *d)* pontjában foglaltak fennállását tartós betegség esetén szakorvosi igazolással, fogyatékoság esetén a családok támogatásáról szóló

1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról szóló 223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 7/A. § (1) bekezdése szerinti szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményével kell igazolni.

Mentesülnek a gondozási díj befizetése alól, azok, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kapnak, akik 3 vagy több gyermeket nevelnek, ahol a gyermek tartós fogyatékosaggal él és azok, akiknél ideiglenes vagy átmeneti elhelyezésben van a gyermek.

(GYVT.150§. (6) bek. (Bölcsőde esetében

a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek,

b) a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek,

c) a három- vagy többgyermekes család gyermekének,

d) az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek gondozását térítésmentesen kell biztosítani. Ezekben az esetekben személyi térítési díj - a 151. § (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével - csak az étkezésért kérhető.

151§ (5) Gyermekétkeztetés esetén

a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő

aa) bölcsődés,

ab) óvodás,

ac) 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő,

ad) fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett, *aa)*-*ac)* alpont szerinti életkorú gyermek után az intézményi térítési díj 100%-át,

b) az *a)* pont alá nem tartozó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át,

c) három- vagy többgyermekes családoknál gyermekeként az intézményi térítési díj 50%-át,

d) az *ad)* alpont alá nem tartozó, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át,

kedvezményként kell biztosítani [az *a)*-*e)* pont a továbbiakban együtt: normatív kedvezmény].

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő - testületének 8/2012.(III.30.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelmi támogatásokról, valamint a gyermekjóléti alapellátásokról szóló rendelete tartalmazza a 2. melléklet 5. pontjában, hogy:

Bölcsődei ellátás intézményi térítési díja:

- Egy napra jutó étkeztetés térítési díja:340.- Ft

- Egy ellátási napra jutó gondozási díj: 100.-Ft

- **Térítési díj mindösszesen: 440.-Ft**

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 19.§-a szerinti rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre 4 fő jogosult 2012. 07.-hóig, 2012. 09.hótól 2 fő. A Gyvt. 151.§ (5) a) aa) pontja szerint nem kell az étkezésért fizetniük: 2012. 07. hóig 4 főnek, 2012. 09. hótól 2 főnek

A Gyvt. 151.§ (5) bek. c) és d) pontja alapján 50%-os kedvezményre 4 fő jogosult 2012. 07. hóig, 2012. 09. hótól 0 fő.

Így 2012 szeptemberétől 2 fő nem fizet gondozási díjat

A Gyvt. 35.§ -36.§-a értelmében megalakult és továbbra is működik az Érdekképviseleti Fórum. A tagok megválasztásra kerültek, amelyet a közgyűlés jóváhagyott. A fenntartó részéről delegált tag, 1 fő, a bölcsőde dolgozói közül 1 fő, és a szülők közül 2 fő került megválasztásra.

3.cc.) A Meserét Lajosmizsei Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde Felsőljajosi Tagintézményének gyermekvédelmi beszámolója (2012. június 01. – 2013. május 31.)

(Készítette: Szabó Márta gyermekvédelmi felelős)

Az óvoda gyermek- és ifjúságvédelmi rendszerének működéséért az óvoda vezetője felelős. Az ő munkáját segíti a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős Szabó Márta, és aktívan részt vesz minden óvodapedagógus. A helyi óvodai nevelési program tartalmazza a gyermekvédelmi munka azon alapvető feladatait, melyet célul tűzött ki a hátrányos és veszélyeztetett gyermekek segítésére.

1. Demográfiai mutatók:

Az óvodába járó gyermekek száma 2012 szeptemberében 47 fő.

Az óvoda létszáma változott a nevelési év során, 4 fő október 1. után töltötte be 3. életévét, és kezdte meg az óvodát, egy kisgyermek novemberben, egy gyermek május elején nyert felvételt, egy gyermekünk pedig kiiratkozott. Így létszámunk 52 főre duzzadt.

2. Az önkormányzat által nyújtott ellátások:

A szociálisan anyagilag hátrányos gyermekek száma 13 fő, azaz a teljes létszám 40%-a. 2012. szeptemberétől nincs halmozottan hátrányos, ill. veszélyeztetett kategóriába sorolható gyermekünk .

Kedvezményes étkezésben részesülők adatai:

50%-os kedvezmény: 13 fő

100%-os kedvezmény: 14 fő

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások:

Több odafigyelést, nagyobb toleranciát tanúsítunk ezen gyermekek irányába, segítve ezzel a testi-lelki, és értelmi felzárkóztatásukat.

A sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű gyermekkel csoporton kívül egyénileg is próbálunk foglalkozni.

Szülői értekezleteken, és családlátogatások alkalmával nevelési problémák, magatartási zavarok rendezéséhez segítséget nyújtunk.

Rendszeres kapcsolatot tartunk a Lajosmizsei Gyermekjóléti Szolgálattal, szükség esetén kérjük a segítségüket.

Külső szakember (pszichológus) segítségét is kérjük a legproblémásabb esetekben.

Ruhákat gyűjtünk a rászoruló családok részére.

Az Önkormányzattól rendszeres gyermekvédelmi támogatást, és ingyenes étkezést kapnak.

4. Jegyzői hatáskörben tett intézkedések:

2012 szeptemberétől nincs se veszélyeztetett, se védelembe vételi határozattal rendelkező kisgyermekünk, így jegyzői intézkedésekre sem került sor.

6. Jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai:

Az intézmény gyermekvédelmi felelőse minden hónap első szerdáján részt vesz a jelzőrendszeri értekezleteken Lajosmizsén. Megbeszélik az aktuális problémákat, és segítséget kap azok megoldásában. Figyelemmel kísérik a problémás eseteket, és visszajelzést adnak a tapasztalataikról, intézkedéseikről.

Probléma esetén a gyermekvédelmi felelős a csoportbeli óvónővel kimegy családot látogatni, és ha a szülővel nem jut megegyezésre, nem történik változás, a családsegítő segítségét kéri.

A védőnőkkel is pozitív az együttműködésünk, rendszeresen szűrték a gyermekeket, sok segítséget kaptunk és nyújtottunk is egymás munkájában.

Ebben a nevelési évben a Nevelési Tanácsadó 6 gyermeket sorolt BTMN kategóriába, 6 gyermekünk pedig SNI a besorolást kapott a Szakértői Bizottság véleménye alapján. Ők a határozatok alapján megkapják az előírt fejlesztéseket.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok megfogalmazása:

Nagyon örülünk, hogy a kistérségi feladatellátás keretében logopédus foglalkozik helyben a rászoruló gyerekekkel. Szeretnénk, ha továbbra is megmaradna ez az ellátás, mert a szülőknek is segítség, hogy ingyenes és nem kell utazni a gyermekkel.

A Nevelési Tanácsadó gyógypedagógusa is helyben végzi a vizsgálatait, szintén a szülők öröme. A munkája diagnosztikai jellegű, tanácsokat kapunk a gyermekek fejlesztéséhez is.

Óraadó gyógypedagógusunk 2013. június 15-ig látja el helyben a rászoruló gyerekeket, így az utazás költsége nem terheli a szülőket. Reméljük, hogy azután is ennek a szakfeladatnak a megoldása itt helyben fog történni.

3.d.)A Fekete István Általános Iskola, Kollégium és Sportiskola beszámolója a 2012. évi gyermekvédelmi tevékenységéről:

(Készítette: Sági Tiborné – Igazgató, Marticsekné Sági Csilla - Felsőljajosi Tagintézmény vezető, Dr. Szemereyné Horváth Márta - gyermek-és ifjúságvédelmi felelős(Felsőljajosi), Kiss Annamária gyermekvédelmi feladatok-(Lajosmizse)

I. / FEKETE ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA

1. Bevezetés

A 2012/13-as tanévkezdéstől eltelt időszakban intézményünkben a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat végző személy :

- segítette az iskola pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját
- tájékoztatta a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel
- családlátogatáson megismerte, ill. figyelemmel kísérte a tanuló családi környezetét
- a gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vett az esetmegbeszéléseken
- sokrétű munkája révén szorosan együtt dolgozott a társintézmények képviselőivel (Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámügy, Rendőrség, Gyermekorvos, Védőnő, Szakértői Bizottság, Nevelési Tanácsadó, Iskolapszichológus)

2. Helyzetelemzés

Tanulói adatok:

szempontok:	2011/2012.tanév	2012/2013.tanév I. félév
az intézménybe járó tanulók:	830 fő	832 fő
HH (hátrányos helyzetű) tanulók:	396 fő	350 fő
HHH (halmozottan hátrányos helyzetű)tanulók:	142 fő	149 fő

Az adatok alapján jól látható, hogy a tanulói létszám nem változott, a hátrányos helyzetű tanulók létszáma némileg csökkent, viszont a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma kismértékben növekedett. Így is tanulóinknak jóval **több, mint egyharmada családi körülményei, szociális helyzete miatt hátrányos helyzetűnek mondható.** Ez adódik a gazdasági problémákban rejlő egyre nagyobb munkanélküliségből, az egyre drágább mindennapi megélhetésből, a lakáskörülményekből, életvezetési, higiéniai, alkohol problémákból, a rendszeres munkához nem szokott életvitelből, esetleg szülői bűnözés következtében kialakult helyzetből, betegségből. Mindezek következtében a gyerekek ellátatlanokká, hátrányos helyzetűekké, veszélyeztetetteké válhatnak. **A halmozottan hátrányos helyzet megállapítása szülői nyilatkozattételhez kötött.** Egyes esetekben – noha az iskolának tudomása van arról, hogy a családi háttér tekintetében megállapítható lenne a halmozottan hátrányos helyzet – a nyilatkozatokat mégsem teszik meg. Ezáltal alanyi jogon járó juttatásoktól fosztják meg gyermeküket, akik amúgy is gyakran szűkös, sivár körülmények között nevelkednek. A Gyermekjóléti Szolgáltatnak **25 tanulóról 38 esetjelzést küldtünk.** Ezek zömében szülői érdektelenségről a kapcsolat tartás hiányáról, a szülő kötelességének elmulasztásáról, és a gyermek indokolatlan hiányzásairól szóltak.

A gyermekek védelmében a jegyzői gyámhatóság az alábbi intézkedéseket hozta 2012-ben:

- **6 fő** általános iskolás kiskorú **került védelembe**
- **3 fő** általános iskolás kiskorú **védelembe vételét tartották fenn**
- 3 tanulót **helyezett el** ideiglenes hatállyal
- 2 tanulónál szüntette meg az ideiglenes elhelyezést
- 3 tanuló esetében **szüntette meg a védelembe vételt**, és vette alapellátásba a gyermekjóléti szolgálat

A HH-s, HHH-s tanulók esetében – noha nem feltétlenül kellene, hogy velejárója legyen – majdnem minden esetben megfigyelhetőek a magatartási problémák is, az érdektelenség, közöny az iskolai élet, tantárgyak iránt, az ingyenesen kapott tanszerek megóvása is gyakorta jelent problémát. **Sok esetben nehéz e tanulók szüleivel egy rendszeres kapcsolatot kialakítania az iskolának, szülőértekezletre általában nem, vagy csak igen ritkán jönnek.** Ennélfogva külön szervezést igényel, hogy a rászoruló, érintett gyerekeket a kijelölt időpontban eljuttassuk a Nevelési Tanácsadóba, a Szakértői Bizottság elé, vagy éppen aktuális orvosi vizsgálatra. Ezen feladatok koordinálását – elsődlegesen a gyerek érdekét figyelembe véve – az iskolai gyermekvédelmi felelős végzi a Gyermekjóléti Szolgáltatnál dolgozó kollégákkal, szülői gondoskodás hiányát tapasztalván.

A 2012/2013. tanévben nagy problémát jelent a folyamatos **fejtetvesség.** Az iskolai védőnővel szorososan együtt működve próbáljuk megoldani a problémát több-kevesebb sikerrel. Minden tanuló esetében, akinél a védőnő fejtetvességet tapasztal, levelet küldünk a szülőnek, amelyben tájékoztatjuk a problémáról, és visszajelzést kérünk ennek kezeléséről. Sajnos azt tapasztaljuk, hogy nem minden esetben veszik komolyan a jelzésünket, nem történik meg a kezelés, nem küldik a visszajelzést az iskolának. **29 esetben küldtünk** szülői tájékoztató levelet, és **csak 7 esetben kaptunk visszajelzést** a szülőktől.

Igazolatlan mulasztások 2012/2013. tanév I. félévében:

- **38** alkalommal küldtünk értesítést a szülők felé igazolatlan mulasztás miatt
- **10- 29** óra között igazolatlanul mulasztott **10** tanuló
- **30- 50** óra között nem volt igazolatlanul mulasztó tanuló
- **50** óra felett igazolatlanul mulasztott **1** tanuló (Kuru Mihály)

Minden igazolatlan mulasztásnál eleget tettünk a törvény által előírt jelzési kötelezettségünknek. Pozitív tény, hogy az előző tanévhez képest sokat **javult a helyzet az igazolatlan hiányzások terén,** köszönhetően a törvényi szigorításoknak és a tankötelezettség 16. életévre való módosításának. **Ennek ellenére** van olyan család, ahol a tanköteles korú gyermekek **évek óta nem járnak iskolába** (Kuru-gyerekek).

3. Kapcsolatrendszer a jelzőrendszer tagjaival

Szoros kapcsolatot tartunk fenn társintézményeink képviselőivel (Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámügy, Rendőrség, Gyermekorvos, Védőnő, Szakértői Bizottság, Nevelési Tanácsadó, Iskolapszichológus). Közülük is leginkább a **Gyermekjóléti Szolgálattal**, valamint a **Gyámhatósággal** vagyunk a legszorosabb munkakapcsolatban. Szóban és írásban is tartjuk a kapcsolatot, esetmegbeszéléseken, jelzőrendszeri megbeszéléseken, védelembé vételi tárgyalások, ill. közös családlátogatások alkalmakor is találkozunk. Részükről minden esetben segítő együttműködést tapasztaltunk.

A **Rendőrséggel** ebben a tanévben sajnos 2 alkalommal kellett felvenni a kapcsolatot iskolai agresszió, petárdabirtoklás előfordulása miatt. A Rendőrség által szervezett bűnmegelőzési konferencián részt vettünk.

Szeptembertől új iskolapszichológus tevékenykedik iskolánkban Tímár Zita személyében. Hetente két alkalommal segíti az arra rászoruló diákjainkat. Egyéni, de csoportos foglalkozásokat is tart. Munkájára egyre nagyobb igény mutatkozik az iskolában.

A legtöbb problémát kiváltó okok

- szülő elhanyagoló magatartása gyermekével szemben
- szülői érdektelenség, nem keresik a kapcsolatot az iskolával
- probléma esetén a szülő háritó magatartása
- tanulók agressziója egymással szemben
- tanulói kötelességek figyelmen kívül hagyása

4. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Az élelmezésért fizetendő személyi térítési díj meghatározásánál a Gyvt.148.§ (5) bekezdését kell érvényesíteni, miszerint:

- 100 %-os térítési díjkedvezmény illeti meg azt az általános iskola 1.-8. évfolyamán tanuló diákat, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- 50 %-os térítési díj illeti meg azt a tanulót, aki
  - az általános iskola 8. osztályos tanulója és gyermekvédelmi kedvezményre jogosult
  - aki tartósan beteg, vagy
  - három vagy többgyermekes család tagja, mely családban legalább három gyermek még kiskorú, vagy felsőoktatási intézmény tanulója

A személyi térítési díj megállapítása során a fizetésre kötelezettek a Gyvt. 148.§5. bekezdésében biztosított normatív kedvezményben részesülnek. A normatív kedvezmények megállapításához szükséges dokumentumokat (gyermekvédelmi kedvezmény határozata, orvosi igazolás, az ellátott testvéreinek iskolalátogatási igazolása, születési anyakönyvi kivonata, vagy a családi pótlék folyósításának igazolása stb.) bemutatása a szülő kötelessége.

Gyermekétkeztetésre vonatkozó adatok 2011-ben:

Szervezett iskolai étkeztetésben részesült:	439 tanuló	100%
▪ Ebből térítésmentesen étkezett :	284 tanuló	65%
▪ Nagycsaládos kedvezmény:	41 tanuló	9%
▪ Tartósan beteg:	12 tanuló	3%
▪ 100%-os térítési díjat fizető .	102 tanuló	23%

2011. évben az iskolai étkeztetésben résztvevő tanulók 77%-a volt jogosult valamilyen kedvezményre. **568 tanuló kapott ingyenes tankönyvet.**

Gyermekétkeztetésre vonatkozó adatok 2012-ben:

Szervezett iskolai étkeztetésben részesült:	519 tanuló	100%
▪ Ebből térítésmentesen étkezett :	344 tanuló	66%
▪ Nagycsaládos kedvezmény:	47 tanuló	9%
▪ Tartósan beteg:	18 tanuló	4%
▪ 100%-os térítési díjat fizető .	110 tanuló	21%

2012. évben az iskolai étkeztetésben résztvevő tanulók **79%-a** volt jogosult valamilyen kedvezményre.

600 tanuló kapott ingyenes tankönyvet.

Az előző évhez képest ezen számszaki mutatók is emelkedést mutatnak. A szervezett iskolai étkezésben részt vevő tanulók nyilvántartása, a térítési díjak beszedése, az igazolások begyűjtése, azok érvényességének figyelése és az új határozatok bekérése az IGSZ feladatkörébe tartozik.

6. A gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok

A Lajosmizsei Fekete István Általános Iskolában ötödik éve működik **iskolaotthonos** oktatási forma **évfolyamonként 2 osztályban**. A Kollégium szüneteltetése miatt a napközi iránt nagyobb igény mutatkozott, így **három napközis csoport** működik Lajosmizsén az **alsó tagozatban**, valamint a felsős tanulók részére **kettő tanulószobás csoport**. Létszámuk változó.

A **volt kollégista tanulók számára**, igény szerint **iskolabuszos bejárást** biztosítunk. Számukra a napközi és a tanulószobai foglalkozás délután **4 óráig kötelező**. **Az iskolabusz** járatot igénybe vevő tanulók száma **18 fő**. **Az iskolabusszal való bejárás tapasztalatunk szerint probléma mentesen történt**. Baj csak akkor adódik, ha olyan helyre (főleg tanyavilág) történik egy-egy család esetében a költözés (tapasztalatunk szerint anyagi-és lakbér problémák), amelynek iránya nem esik a járat útvonalába.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

- **Törvény adta betekintési és számonkérési lehetőség** a szülő feladatellátását illetően.
- **Kötelező szülői kapcsolattartás az iskolával !** (meghatározott számú szülőértekezleteken való részvétel igazolása. **Ennek elmulasztása után családi pótlék megvonása**)
- **Teljes állású iskolapszichológus alkalmazása.**
- **A túl bürokratikus folyamatok helyett gördülékenyebb és gyorsabb ügyintézés** (védelembé vételi eljárás, igazolatlan hiányzások vezetése, stb.)

8. Civil – és egyéb szervezetekkel való együttműködés

Kapcsolatot tartunk a **Roma Nemzetiségi önkormányzattal** (RNÖ). Probléma esetén megkereshetjük őket, és mi is szívesen állunk a rendelkezésükre. Segítséget főleg a magatartási problémákkal küszködő, és igazolatlanul hiányzó tanulók esetében kértünk. Ez a segítség a részükről több-kevesebb sikerrel járt. Meghívásuknak eleget téve részt vettünk az évenként megrendezésre kerülő Roma Nemzetiségi Napon. Iskolánkat Esélyegyenlőségért díjban részesítették.

A **Tűzoltóság** munkatársa **osztályfőnöki órák** keretében előadást tart a tűzoltóság tevékenységéről, felvilágosítja a tanulókat az előforduló veszélyforrásokról, tűz- és katasztrófa védelmi versenyre való felkészítést végez.

II. / KOLLÉGIUM TAGINTÉZMÉNY

Lajosmizse Város önként vállalt feladatát (kollégiumi ellátás) visszaadta a megyének. A kollégium további működése felőli döntés 2013. májusában történik meg. Így a 2012/2013-as tanévben **a Kollégium 0 csoporttal működik.**

III. / FELSŐLAJOSI TAGINTÉZMÉNY

1.1. Helyzetkép

/149/1997.(IX.10.)Korm.rendelet 10 mellék 1.1./:

Iskolánk létszáma 64 tanuló.

Helyi lakos: 27 fő

Más településről bejáró: 37 fő

Sajátos nevelési igényű: 6 tanuló

Tanulási nehézsége van /BTMN/: 5 tanuló

Veszélyeztetett tanulónk nem volt. Hátrányos helyzetű 20 tanulónk, közülük halmozottan hátrányos helyzetű 1 tanuló.

A hátrányos helyzetű gyermekek mindegyike rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény miatt minősül annak.

1.2. Önkormányzat által nyújtott ellátások biztosítása /149/1997.(IX.10.)Korm.rendelet 10 mellék 1.2./

A 64 gyermekből 5 tanuló tartós beteg, 20 nagycsaládból származik, 20 gyermek családja részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Összesen 42 fő, tanulóinknak mintegy 65 %-a részesül gyermekétkeztetési és tankönyvtámogatásban.

Gyermekétkeztetésben részesül: 56 tanuló

Napközis: 42 Ebből fél térítés 10 Ingyen étkező 21

Menzás: 8 Ebből fél térítés 2 Ingyen étkező 0

Tankönyvtámogatásban részesül: 42 tanuló

Ezeknek a családoknak a következőképpen nyújtunk támogatást:

- A hátrányos helyzetű gyermekek 100 %-a napközis ellátásban részesül, így napi háromszori étkezés biztosítva van.
- Ruhagyűjtést szervezünk, a rászoruló gyermekek kapják meg a begyűjtött, jó állapotban lévő ruhákat, cipőket.
- A tankönyvtámogatás rendjéről szóló törvény szerint az arra rászorulóknak ingyenes tankönyveket kapnak
- Úszótábort és az iskolai tábort anyagilag segíti Felsőlajos község Önkormányzata, melyre igyekszünk elvinni hátrányos helyzetű gyermeket is.
- Az osztálykirándulásokon minden tanuló részt vesz. Ezek alkalmával olyan élményeket kapnak a gyerekek, amelyeket a szülők nem tudnak megadni. Amennyiben az anyagiak befizetése problémát jelent, osztálypénzből támogatják annak a gyereknek a kirándulását.

- Tanórán kívüli foglalkozásaink közül a dráma, kézműves, játék, öko-kör és a sportkör ingyenes, így nem zárjuk ki azokat a gyerekeket, akik szeretnék tovább fejleszteni tudásukat, képességeiket, de anyagilag a szülő nem bírja fizetni.
- Tanulmányi versenyek nevezési díjait az iskolai Szülői Munkaközösség átvállalta, így esélyegyenlőséget biztosítunk hátrányos helyzetű tanulóink számára is.
- Iskolánkban működő Közkönyvtár szolgáltatásai ingyenesek, így mindenki számára biztosítani tudjuk a művelődés lehetőségét könyvek, folyóiratok, hanghordozók, VHS, CD, DVD formátumú anyagok, valamint az internet és a számítástechnika lehetőségeit kihasználva várjuk a kedves olvasóinkat.

Az egyéni hátrányok kompenzálására a következő tevékenységek szolgálnak az iskolában:

- Amint említettem a tanulók nagy része - 64 tanulóból 42 - napközis foglalkozáson vesz részt, itt elkészíti tanári segítséggel, ellenőrzéssel a házi feladatokat.
- A kapott gyűjtőmunkához, olvasáshoz a könyvtár rendelkezésére áll.
- A napközis szabadidős tevékenységekkel fejlődik olvasásuk, kreativitásuk, sportolhatnak, az IKT eszközök használatával kitérül információszerzés lehetősége.
- Az osztálytanítók heti korrepetálásokkal segítik a rászoruló gyermekeket.
- A sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű tanulókkal fejlesztő pedagógus – az iskolai normatívából – térítésmentesen foglalkozik ezzel is segítve a hátrányok leküzdését.

A fent említettekből kiderül, hogy minden tevékenységünk arra irányul, hogy a családi környezetből adódó hátrányokat igyekszünk kompenzálni.

1.3. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

/149/1997.(IX.10.)Korm.rendelet 10 mellék 1.4./

Védelembe vett gyermek intézményünkben nincs.

1.4. Bünmegelőzés:

/149/1997.(IX.10.)Korm.rendelet 10 mellék 1.8./

Az életkori sajátosság figyelembe vételével iskolánkban osztályfőnöki és környezetismereti órák keretében foglalkozunk bünmegelőzéssel, valamint évente több alkalommal szabályos és biztonságos közlekedéskultúra kialakításával.

Célunk, hogy minden gyermekből kihozzuk képességeinek maximumát.

2.5. Pedagógiai hitvallásunk, jövőre vonatkozó javaslatunk :

/149/1997.(IX.10.)Korm.rendelet 10 mellék 1.7./

A jövőben is a gyermekközpontú, családcentrikus iskola-modell alapján kívánjuk folytatni nevelő-
oktató munkánkat.

Törekszünk a gyermekeket olyan képességek birtokába juttatni, hogy ne érezzék hátrányát az igénytelenebb családi környezetnek, a szociális hátrányoknak.

Munkánkban segítségünkre van – melyet ezúton is nagyon köszönünk –Lajosmizse Város Önkormányzata Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye, és Felsőlajos Önkormányzatának gyámügyi képviselője. A jelzőrendszer minden tagjával kiváló a kapcsolatunk. A jelzőrendszeri értekezletek, egyeztetések tapasztalatcserék a preventív munka sikerességét támogatják.

6.a) A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai - Lajosmizsén

*(Készítette: Bai Tímea Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal
Igazgatási Csoportvezető)*

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala 2012. év végén gyámügyi ellenőrzést tartott Lajosmizse Város Jegyzői Gyámhatóságánál. Az ellenőrzés célja a gyámhatósági tevékenység hiányosságainak a feltárása, a helytelen gyakorlat megváltoztatása, a gyámhatósági munkavégzés feltételeinek felmérése és a közvetlen szakmai segítségnyújtás volt. Az ellenőrzés az iskoláztatási támogatás folyósítása felfüggesztésével, illetve szüneteltetésével kapcsolatos eljárásokra, valamint az elsősorban a 16. év alatti gyermekek védelembe vételének hatékonyságára terjedt ki.

Az ellenőrzésre iratbekérés formájában került sor.

Az egyes ügyek vizsgálata alapján megállapításra került, hogy az eljárások során a jogszabályok változásának követése megvalósult, ugyanakkor a rendkívül bonyolult eljárások során kisebb eljárási hiányosságokat tapasztaltak, amelyek kiküszöbölésére a megfelelő intézkedéseket megtettük.

6.b.) A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai - Felsőlajoson

*(Készítette: Szivós Antalné Lajosmizsei Közös Önkormányzati Hivatal
Felsőlajosi Kirendeltség vezető-főtanácsos)*

Az elmúlt évben felügyeleti szerv által végzett ellenőrzés volt, melyet ellenőrzésre témavizsgálat formájában iratbekéréssel történt.

Mivel felsőlajosi tanköteles tanuló vonatkozásában 2012. évben 50 órát meghaladó iskola hiányszázjelzés gyámhatóságunkhoz nem érkezett, így irat beküldés nem történt.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

Az egyes beszámolók részletesen megfogalmazzák javaslataikat, jövőbeni céljaikat.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

Beszámoló a Lajosmizse Rendőrőrs gyermekjóléti tevékenységéről
(Készítette: Nyári Zsolt r. őrnagy alosztályvezető)

Az 2003 évben az ORFK. 13/2003/III/27. számú intézkedése - a családon belüli erőszakról – alapján a családon belül történt erőszakot ki kell vizsgálni és amennyiben gyermek részese, vagy szemtanúja az erőszaknak értesíteni kell a gyermekjóléti szolgálatot.

2003. év május hónaptól 32 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, mely alkalmakkor 17 esetben gyermek is jelen volt. Ebben a 17 esetben összesen 33 gyermek volt veszélyeztetve.

2004. évben 31 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, mely alkalmakkor 17 esetben gyermek is jelen volt. Ebben a 17 esetben összesen 29 gyermek volt veszélyeztetve.

2005. évben 26 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, 5 alkalommal volt jelen összesen 7 gyermek volt veszélyeztetve.

2006. évben 18 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, 7 alkalommal volt jelen összesen 14 gyermek volt veszélyeztetve.

2007. évben 12 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, 6 alkalommal volt jelen összesen 14 gyermek volt veszélyeztetve.

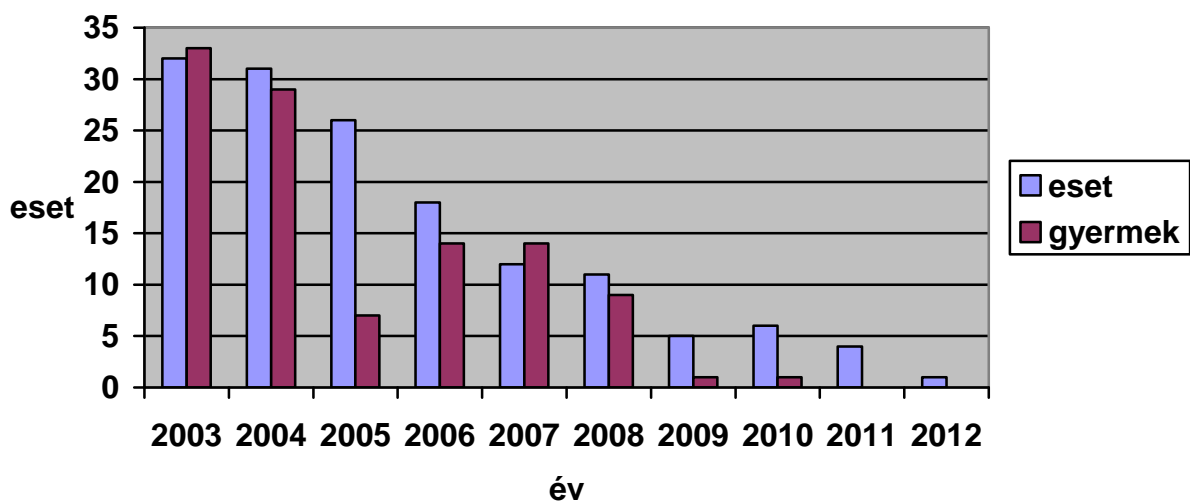
2008. évben 11 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, 6 alkalommal volt jelen összesen 9 gyermek volt veszélyeztetve.

2009. évben 5 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, 1 alkalommal volt jelen összesen 1 gyermek volt veszélyeztetve.

2010. évben 6 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, 1 gyermek egy esetben volt jelen.

2011. évben 4 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, ahol nem volt jelen gyermek.

2012. évben 1 esetben történt rendőri intézkedés családon belüli erőszak miatt, ahol nem volt jelen gyermek.

A családon belüli erőszak esetei és az érintett gyermekek számának alakulása

2003. évben 6 alkalommal indult nyomozás kiskorú veszélyeztetése bűntett megalapozott gyanúja miatt a szülők ellen. A sikeres nyomozásnak köszönhetően vádemelési javaslattal lettek megküldve a Kecskeméti Városi Ügyészségnek.

2004. évben 2 esetben indult nyomozás kiskorú veszélyeztetése bűntett megalapozott gyanúja miatt, és 2 alkalommal indult nyomozás megrontás bűncselekménye miatt, mely esetekben 2 alkalommal került vádemelési javaslat a másik 2 esetben bizonyíték hiányában került megszüntetésre az ügy.

2005. évben már csak 1 alkalommal indult nyomozás kiskorú veszélyeztetése bűntett megalapozott gyanúja miatt, amely vádemelési javaslattal került befejezésre.

2006. évben nem indult büntetőeljárás kiskorú sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt.

2007. évben nem indult büntetőeljárás kiskorú sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt.

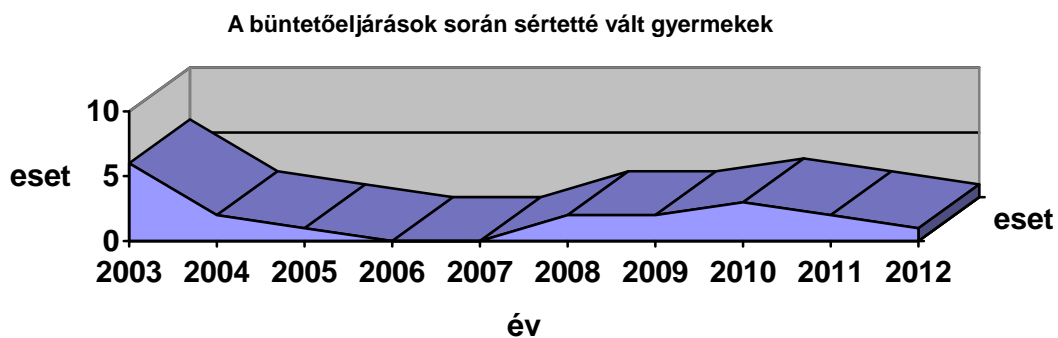
2008. évben már csak 2 alkalommal indult nyomozás kiskorú veszélyeztetése bűntett megalapozott gyanúja miatt, amely vádemelési javaslattal került befejezésre.

2009. évben ismételten 2 alkalommal indult nyomozás kiskorú veszélyeztetése bűntett megalapozott gyanúja miatt, amelyek közül 1 alkalommal a szakértő nem tárt fel veszélyeztető körülményt, a másik esetben az eljárás folyamatban van.

2010. évben 2 alkalommal indult nyomozás kiskorú elhelyezésének megváltoztatása bűntetténe, 1 esetben kiskorú veszélyeztetése bűntetténe megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás.

2011. évben 2 alkalommal indult nyomozás kiskorú veszélyeztetése bűntett megalapozott gyanúja miatt, amely esetekben összesen 6 gyermeket érintett a büntetőeljárás.

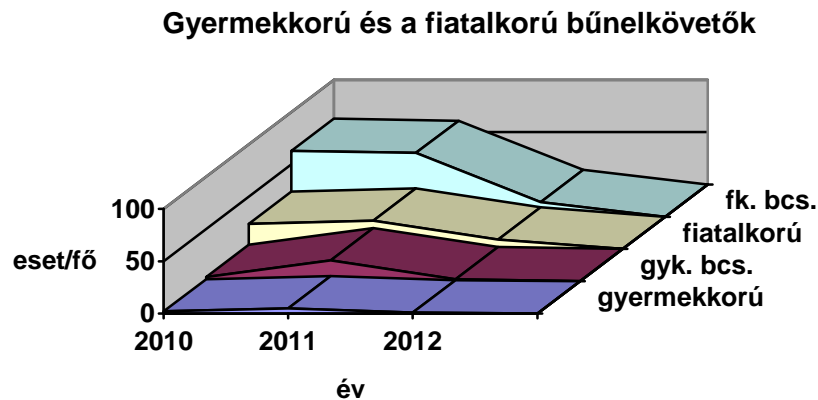
2012. évben 1 alkalommal indult nyomozás kiskorú veszélyeztetése bűntett megalapozott gyanúja miatt, amely esetekben összesen 1 gyermeket érintett a büntetőeljárás.

2010. évben 2 gyermekkorú 4 bűncselekményt, 24 fiatalkorú 63 bűncselekményt követett el.

2011. évben 5 gyermekkorú 20 bűncselekményt, 27 fiatalkorú 61 bűncselekmény elkövetésért felelt.

2012. évben 1 gyermekkorú 2 bűncselekményt, 9 fiatalkorú 14 bűncselekmény elkövetésért felelt.

A fiatalkorú bűnözők elenyésző százalékát a kábítószerrel visszaélők adják, mely esetek sokszor kezdeti stádiumban kerülnek feltárássra. A fiatalkorú bűnelkövetők kisebb csoportját a garázdaságokban, testi sértésekben résztvevők alkotják, akik diszkóban, presszóban történő szórakozások során, összeszólalkoznak, nézeteltérésük támad, melyek tettelegesséig fajulnak. A fiatalkorú bűnelkövetők legnagyobb hányadát, a tulajdonelleni bűncselekményt elkövetői alkotják. Ezen személyek zöme a kisebbség soraiból tevődik össze, akik rendszerint sorozatjellegűen követik el cselekményeiket. Ezen esetekben a pénztelenség, a szülők elhanyagoló italozó életmódja, a rossz baráti környezetet sorolhatjuk fel okokként.

A családon belüli konfliktusok általánosságban a megélhetési gondokkal küszködő szegényebb családokat sújtja, ahol alacsonyabb iskolázottság miatt nehezen kapnak munkát. A gondok problémák előli menekülés hatására italozó életmódba menekülnek, amely élezi a feszültséget ezen családokban. Ha ezen családokban történő események nem jutnak időben a tudomásunkra a későbbiek során a folyamatos vitatkozások és veszekedések, a gyermekek elhanyagolásához vezet, amely olykor bűncselekmény méretűvé nőhet.

A családon belüli tettelegesséig fajuló konfliktusok csökkenő tendenciát mutatnak statisztikailag. Több esetben a felmerülő problémát a jelzőrendszeri tagok, elsősorban a gyámhivatal saját hatáskörben kezelte, melynek véleményem szerint visszatartó ereje van.

Lajosmizse területén a gyermekkorú bűnelkövetők által elkövetett bűncselekmények mennyisége nem emelkedett az előző évekhez képest.

A bűnelkövetők az unatkozó gyermekekből és a hátrányos helyzetű családokból kerülnek ki.

A gyermekjóléti szolgálattal történő együttműködés alkalmával részt veszünk az esetmegbeszélő konferenciákon, amelyek során tájékoztatást adunk, illetve tájékoztatást kaptunk a veszélyeztetett gyermekekről, családokról. Esetenként bejelentő lapokat küldünk a szolgálat részére, amennyiben a rendőri intézkedések során megállapítást nyer, hogy a családi konfliktusban kiskorú is érintett. A továbbiakban is kiemelt fontosságot kell tulajdonítani

szolgálat és a rendőrség között létrejött jó kapcsolattartásra, amely elősegíti az esetek során felmerülő problémák megoldását.

A gyermekjóléti szolgálattal folytatott együttműködésnek köszönhetően megállapíthatjuk, hogy 2003. évtől folyamatosan csökken a családon belüli erőszak statisztikailag, azonban meg kell említenünk, hogy feltehetően több eset látens marad. A családon belüli konfliktusokat esetek többségében belülről igyekeznek a családtagok megoldani, és nyilván nem minden esetben jut bármely jelzőrendszeri tag tudomására. A jelenlegi társadalmi helyzet egyre több anyagi és munkahelyi problémát, konfliktust generál, mely feszültség sok esetben otthon tör felszínre. Eddig elsősorban a perifériára szorult családok kerültek látókörbe, de a gazdasági válság egyre szélesebb körből produkál áldozatokat, és elkövetőket.

Szükségnek tartjuk a hatékony együttműködést, amely együttesen visszaszoríthatja a családi erőszakban érintett, veszélyeztetett gyermekek számát.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.)

A civil szervezetekkel történő kapcsolattartást az egyes beszámolók taglalják.